

STEKLAR

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXIV, št. 4
Hrastnik, 16.12.2004

GLASILO POSLOVNEGA SISTEMA STEKLARNE HRASTNIK

Poslovna pričakovanja

Gradnja nove tovarne

Otvoritev razstave

Sejem Asiana Mega Show

Sejem Sial Pariz

Jadrálno padalstvo v Zasavju

Sejem Brau Beviale

Sejem Glasstec

Obisk rudnika RTH

Novi sodelavci- Zdenko Jančar

Opal - delni remont F-peči

Sindikat

Kadrovske novice

Iz zapiskov
g. Hofbauerja

Misli urednika...

Iztekajoče se leto bo vsakemu izmed nas zapustilo takšne ali drugačne spomine. Za nekatere je bilo uspešno, spet drugi nestrpnost čakajo njegov konec ter z velikim optimizmom in željo po boljšem pričakujejo novo leto. In prav je tako. Optimizem in želja po boljšem naj bosta naši sopotnici tudi v letu 2005 in nasploh v življenju...

Zaključujemo leto, v katerem smo Slovenci postali sestavni del velike družine evropskih narodov. Skupnost, ki temelji na ideji o prostem pretoku ljudi, kapitala in spoštovanju človekovih pravic naj bi njenim prebivalcem zagotovila večjo varnost in višji življenjski standard, kar so nenazadnje želje slehernega izmed nas.

Zaposlenim v steklarni pa tudi občankam in občanom Hrastnika in nenazadnje tudi širšega zasavskega prostora pa bo letošnje leto ostalo v spominu tudi po začetku izgradnje nove tovarne za izdelavo steklene

embalaže, ki bo v naslednjem letu nudila možnost zaposlitve precejšnjemu številu ljudi. Prav zaradi velikega zanimanja bo rdeča nit našega glasila v naslednjem letu spremljanje izgradnje nove tovarne steklene embalaže, ki je v času od našega zadnjega javljanja dobila že tudi ime Steklarna Hrastnik - Special.

Ko običajno vam nekaj pogledov na iztekajoče se leto v tej številki predstavljajo direktorji družb poslovnega sistema Steklarna Hrastnik, predstavljamo pa tudi zanimive sodelavce, nekaj vsebine pa naj ostane skrivnost, ki vas bo pritegnila k prebiranju tokratnega steklarja.

Ob bližajočih božičnih praznikih in novem letu naj vam v svojem in v imenu kolegic Alenke Leskovšek, Simone Rugelj, Mojce Lavrič, Alenke Maurer, Janje Rojo in Metke Gabrič, s katerimi smo v letu 2004 sooblikovali naše glasilo, zaželim vesele praznike ter obilo zdravja in osebnega zadovoljstva tudi v letu 2005.

Glavni urednik
Knežak Soniboj

V NOVO LETO Z NOVIMI PROJEKTI

Ob koncu leta bi vam rad predstavil nekaj svojih pogledov, ki so bili osnova tudi za pripravo poslovnih dokumentov za prihajajoče leto.

Naš optimizem ob vstopanju Slovenije v EU je bil upravičen, saj zaradi tega v letu 2004 nismo beležili nekih posebnih težav razen nekoliko spremenjenega poročanja različnim državnim institucijam oziroma

službam. Polnopravna vključitev Slovenije v EU je našemu podjetju prinesla več koristi kot težav. Tako imenovani domači trg se nam je iz dveh milijonov povečal na 450 mio prebivalcev. To je vsekakor dobra osnova za smelo načrtovanje naših poslovnih aktivnosti.

V tem trenutku ni zaznati pomembnejših znakov oživljanja gospodarstva v državah EU, vendar tudi ni znakov poglobljanja recesije, razen na področju programa široke potrošnje in gostinskega stekla, kjer beležimo zaradi izredno slabega vremena v poletnih mesecih bistven upad naročil. Veliko večja neznanka

so dogajanja na področju oskrbe z energijo, predvsem z nafto. Niso izključena niti dodatna poslabšanja razmer na tem področju, kar ima lahko zelo negativne posledice tudi za naše podjetje kot pomembnega porabnika zemeljskega plina in električne energije.

V tem trenutku že s polno paro gradimo novo tovarno za proizvodnjo posebne steklene embalaže, kjer bo zaposlenih 200 delavcev. Podjetje bo eno najsodobnejših v svetu v svoji panogi, tudi inštalirana oprema sodi v krog najboljše opreme, ki jo v tem trenutku ponuja svetovni trg. Nova tovarna bo priložnost tudi za prihajajočo generacijo v hrastniški dolini. Pričetek proizvodnje načrtujemo v mesecu septembru 2005.

Z izselitvijo proizvodnje posebne steklene embalaže na novo lokacijo oziroma v novo podjetje v letu 2005 bomo na izpraznjena mesta na H kadni peči inštalirali obstoječi dve proizvodni liniji z I kadne peči in dodatno novo proizvodno linijo - stiskalnico za proizvodnjo steklenih izdelkov široke potrošnje in gostinskega stekla, ki je že naročena pri tujem dobavitelju. Število obratujočih proizvodnih linij na področju proizvodnje steklenih izdelkov široke potrošnje in gostinskega stekla se nam bo povečalo za eno proizvodno linijo, torej na šest proizvodnih linij, s tem pa se bo povečal tudi skupni obseg proizvodne in prodaje v tem segmentu.

Kot vidite, spoštovane bralke in bralci Steklarja, je pred nami v letu 2005 ogromno dela, ki ga moramo opraviti ob reševanju vsakodnevnih težav na področju zagotavljanja dobre proizvodnje in prodaje steklenih izdelkov. Kadrovske možnosti so omejene, zato se bomo morali v naslednjem letu toliko bolj potruditi, da uspešno izpeljemo načrtovane naloge. V zadnjih petnajstih letih smo doživeli že marsikaj. Vedno smo uspeli najti rešitev, voljo in energijo, da smo prebrodili vsakršne izzive. Tudi to pot sem prepričan, da nam bo uspelo.

Delo v steklarstvu ni bilo nikoli lahko, tudi v bodoče bo tako. Pozimi hladno, poleti vroče, ropot, prah, itd.. Ampak takšna je usoda vseh, ki se v svetu ukvarjajo s steklarstvom. To dejstvo moramo vzeti v zakup tudi mi. Pred nami so prazniki, ko se obrnemo k sebi, svoji družini, svojim dragim. Ob tej priliki bi vam zaželel vesele božične praznike in srečno novo leto, z željo, da pozabimo na trenutke, ki so nas v letu 2004 žalostili, v spominu pa ohranimo predvsem prijetne in srečne trenutke.

Generalni direktor
Steklarne Hrastnik - skupina d.d.
Mag. Stojan Binder

OSREDNJA
KNJIŽNICA
CELJE

PRİČELI SMO Z GRADNJO NOVE TOVARNE

V Podkraju se je v mesecu novembru 2004 pričela gradnja nove tovarne za izdelavo specialne steklene embalaže. Zahrumeli so gradbeni stroji in pričeli uvrtavati armiranobetonske pilote, ki predstavljajo temelje za celotno gradbeno konstrukcijo. Za kako velik objekt gre, povejo naslednji podatki:

- vroči del tovarne, v katerem se nahajajo: peč, delovni prostor, feedri in IS stroji, je dvoetažen, tlorisnih dimenzij cca 49x45 m;
- hladni del tovarne, v katerem se nahajajo hladilne peči, sortiranje, kontrola izdelkov, paletiranje, ovijanje in odprema, je prav tako dvoetažen. Tlorisne dimenzije hladnega dela so cca 66 x 45 m. Skupna dolžina tovarne je cca 49+66=115 m;
- servisni del je dvoetažen objekt, ob vročem in hladnem delu tovarne, širine cca 10 m. Upravni del zgradbe je v treh etažah. Celotna širina tovarne (proizvodni, servisni oz. upravni del) je cca 55 m. Servisni del in uprava se nahajata na JZ delu objekta (ob hribu). Konstrukcija je v spodnji etaži (podpečje) armiranobetonska, v zgornji etaži pa kovinska.

Kako velik je objekt, pove tudi podatek, da bo uvrtnih skoraj

1000 m pilotov, večinoma prereza 150 cm. Za potrebe izgradnje pa je bilo treba tudi porušiti staro kegljišče in del skladišča.

Gradbena, obrtna in inštalacijska dela izvaja Rudis d.d. iz Trbovlja, skupaj s svojimi podizvajalci. Rudis je delo dobil kot najugodnejši ponudnik. Za pridobitev dela so konkurirale praktično vse največje gradbene in inženiring firme v Sloveniji. Izvajalec mora dela dokončati do 15. avgusta 2005. Tri mesece pred koncem gradnje mora izvajalec pripraviti vse potrebno za montažo glavne tehnološke opreme (talilna peč, IS stroji, hladilne peči, ovijanje itd.). Vsa glavna tehnološka oprema je zaradi daljših dobavnih rokov v glavnem že naročena. Za pomožno tehnološko opremo (odvajanje in

čiščenje dimnih plinov, komprimiran zrak in vakuumi, hladilna in mehka voda, hladilni zrak, predpečno skladiščenje zmesi, vračanje črepinj), smo v fazi zbiranja ponudb, dela bodo oddana najugodnejšemu ponudniku še v letošnjem letu.

Hkrati z gradnjo nove tovarne poteka tudi komunalna oprema, katere investitor je Občina Hrastnik, tako da bo objekt pravočasno priključen na vodovod, kanalizacijo, elektriko, plin in kanalizacijo.

Pripravil
Mag. Peter Puhan,
direktor projektov

CILJI IN PRIČAKOVANJA V LETU 2005

Steklarne Hrastnik - Vitrum in Steklarne Hrastnik - Special

Celoten program embalažnega stekla se bo nadaljeval v okviru novo ustanovljene družbe **Steklarna Hrastnik - Special** z izgradnjo nove tovarne na novi lokaciji v Podkrajju pri Hrastniku. Investitor naložbe je **Steklarna Hrastnik - skupina d. d.** kot obvladujoča družba v Poslovnem sistemu Steklarne Hrastnik. Zagon dveh novih strojev in poizkusna proizvodnja je predvidena za obdobje 15. 8. - 15. 9. 2005, sledi pa prestavitev obstoječega stroja IS 1, na katerem so predvidena manjša vzdrževalna dela. Tako za obdobje 15. 9. - 30. 9. 2005 planiramo proizvodnjo na treh strojih. V tem času se bodo opravila večja obnovitvena in vzdrževalna dela na obstoječem stroju IS-2 (kombinacija obstoječih IS 2 in IS 3) in bi tako od oktobra 2005 poslovali s celotno razpoložljivo proizvodno zmogljivostjo.

Jasno se zavedamo pomena in odgovornosti realizacije projekta, zato je naše temeljno vodilo:

- inovativnost dolgoročno konkurenčnost obeh podjetij na mednarodnih trgih bomo gradili na jasni inovativni produkti politiki, da si bomo ustvarjali tak tržni položaj, v katerem nas bodo čim manj ogrožali konkurenti;
- talenti - zavestno in organizirano bomo koncentrirali znanje, ter ga pretvarjali v inovativne in uporabljive rešitve;
- tolerance- razvijali bomo sposobnost komuniciranja, ki je temelj vodenja in obvladovanja povsod in vselej v življenju.

V obeh podjetjih bomo delovali s ciljem čim popolnejše integracije v okviru Poslovnega sistema Steklarne Hrastnik in koriščenja sinergijskih učinkov medsebojnih povezav.

Maksimalno bomo skušali zadovoljevati interese tako notranjega (zaposleni, lastniki) kot zunanjega okolja (odjemalci, dobavitelji, lokalna in širša družbena skupnost).

Kontinuiran proizvodni proces zahteva konstantnost naročil, bistveno povečane proizvodne zmogljivosti pa dodatno zahtevajo bistveno več naročil, zato so

in vedno bodo zelo pomembni naši kupci.

Napor, ki ga vložimo v kakršnokoli delo, je brez vrednosti, če njegov namen ni ustvarjanje odličnosti. Strateško vodenje, ki ga bo usmerjala kakovost v vseh procesih, pa bo edino zagotovilo, da nam bo uspelo doseči odličnost in s tem zvestobo strank.

Torej temeljni cilj in naša pričakovanja so usmerjena v uspešno realizacijo razvojno investicijskega projekta, ki jo podpirajo številni cilji in

aktivnosti vseh poslovnih funkcij v obeh družbah, kar smo podrobneje opredelili v poslovnih načrtih za leto 2005.

Vedno nas bo spremljal naš slogan: Z ljubeznijo do stekla.

Majda Krošlin

Smo na pragu prelomnega obdobja v Evropi. Po napovedih priznanih marketinških strategov se uspešna podjetja naslednjih desetletij ustvarjajo danes, v kritičnih časih. Tisti, s sposobnostjo prepoznati trende razvoja in rasti ter pogumom ukrepati, naj bi dominirali nad podjetji, ki bodo ostala v povprečju. Pričakujemo, da je v tem kontekstu tudi odločitev obvladujoče družbe, da programu embalažnega stekla omogoči najugodnejše pogoje za proizvodnjo in zadovoljevanje tržnih potreb po specialnih izdelkih IS (individual section) tehnologije z izgradnjo nove tovarne na novi lokaciji, program stekla široke potrošnje pa na obstoječi lokaciji organizira v smislu proizvodnih zmogljivosti in programskih usmeritev, ki bodo kar najbolj prilagojene tržnim možnostim. Za **Steklarno Hrastnik - Vitrum** to pomeni, da bo skladno razvojno investicijskim projektom do 1. 9. 2005 delovala v obstoječem obsegu obeh prodajnih programov stekla široke potrošnje in embalažnega stekla, po izgradnji nove tovarne za embalažno steklo pa se bo reorganizirala v prodajo in proizvodnjo izključno stekla široke potrošnje.

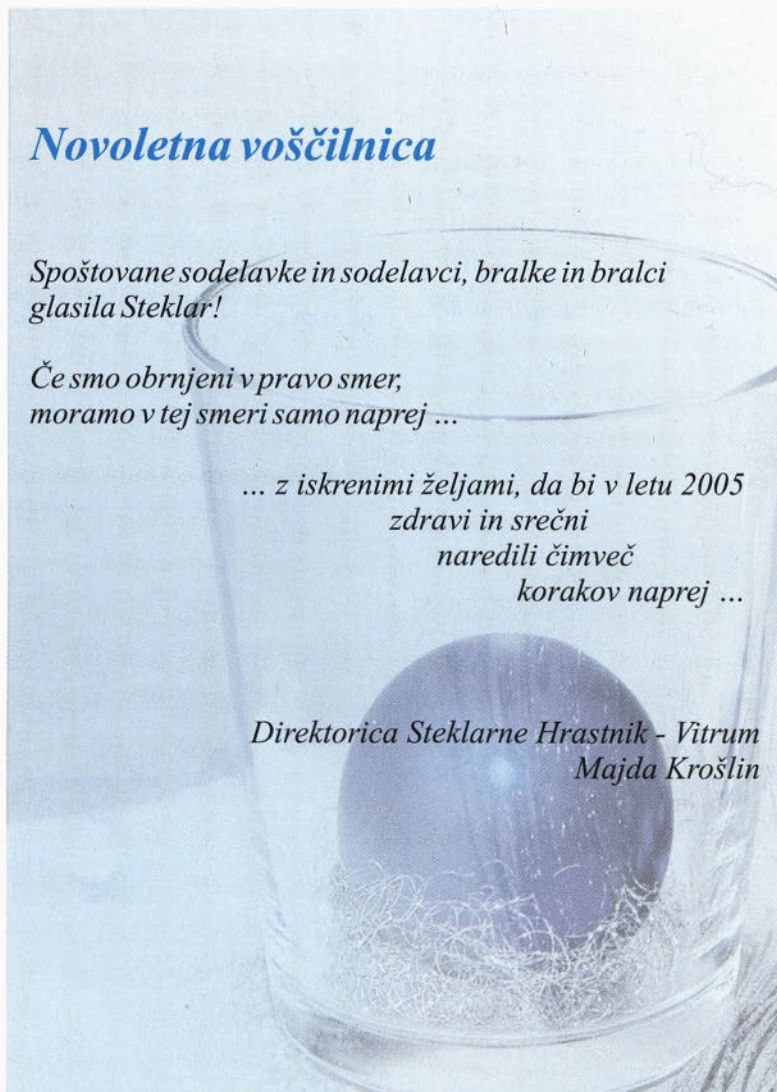
Novoletna voščilnica

Spoštovane sodelavke in sodelavci, bralke in bralci glasila Steklar!

Če smo obrnjeni v pravo smer, moramo v tej smeri samo naprej ...

... z iskrenimi željami, da bi v letu 2005 zdravi in srečni naredili čimveč korakov naprej ...

*Direktorica Steklarne Hrastnik - Vitrum
Majda Krošlin*

Tehnološka oprema proizvodnje SEJEM ASIANA MEGA SHOW HONG KONG

Po izgradnji objekta, priključitvi na vse energetske vire in komunalne priključke, je na vrsti montaža tehnološke opreme. Ne bo nov samo objekt, nova in posodobljena bo tudi oprema za proizvodnjo, hlajenje in kontrolo steklenih izdelkov.

Poleg večje in zmogljivejše peči bomo v novo halo instalirali dva nova 8-sekcijska IS stroja in obnovljeno današnje IS-2 in IS-1. Nove stroje bomo na zadovoljstvo vseh kupili pri našem staremu in preizkušenemu dobavitelju Emhart. Stroje bodo izdelali na Švedskem, obstoječa pa bomo z novo opremo obnovili v Hrastniku. In kakšni bodo stroji? Zahteva komercialne je pokriti tržišče z možnostjo proizvodnje od 20 - 1500 gr stekla (ali celo več), uporabljati sistema Pihano - pihano in Stiskano - pihano, delati proizvode višine 20 - 450 mm (100 mm višje kot danes) in na koncu imeti tudi možnost barvanja stekla v feedru. Še vedno pa ostati v nivoju specialnih proizvodov. Zahtevna naloga za tehnike v steklarni in dobavitelje opreme.

Naročeni stroji bodo maksimalno sledili potrebam trga. Nova 8-sekcijska stroja se bosta med seboj razlikovala po dimenzijskih zmoglostih proizvodnje in tudi temu, da bo večji sposoben delati z dvema kapljama. Našteti moram tudi ostale novitete glede na današnjo opremo. Mehanizem feedra bo servoelektrični in bo imel možnost spreminjanja teže kaplje (podobno kot IS-2 po remontu).

Na samem stroju bo cel kup nove opreme in sicer po zadnjih trendih v svetu. Novi ventil bloki s 26 izhodi, pantograf mehanizem nabijalne glave, servoelektrična odvzemalna roka, možnost hlajenja verti flov sistemom in klasičnim načinom, nov tekoči trak pred strojem s servoelektričnimi odrivalnimi rokami. Porabil bi preveč prostora za naštevane vsega in kakšne so prednosti novitet.

Omenil bom še izboljšave na obstoječih strojih. IS-1 ne bomo posodabljali, le pozamenjali manjše obrabljene dele. IS-2 bomo posodobili z novo elektroniko, novim pogonskim sistemom, zamenjali tekoči trak pred strojem, zamenjali hidravlične roke s servoelektričnimi in sistem žlebov premontirali iz IS-3. Na ta način bomo dobili kar solidno posodobljen stroj, pripravljen za fleksibilno proizvodnjo. Ob množici novitet je bil dan zelo velik poudarek tudi na tipizaciji rezervnih delov. Resnično bomo imeli ob zelo pestri možnosti strojev veliko tipskih komponent in na ta način minimalne zaloge rezervnih delov.

Ne bodo novi samo proizvodni stroji. Dobili bomo tudi nove vlagalce v hladilno peč (takšne, kot je novi na IS-2) in pa končno tudi normalne dolžine hladilnih peči. Tehnična oprema v oddelku kontrole je še precej nedoločena zaradi zahtevnosti in raznolikosti naše proizvodnje. Moram povedati, da je v svetu izjemno močan poudarek na avtomatski kontroli in tudi nova tehnologija je v precejšnji meri sposobna rešiti tudi ekstremne zahteve našega programa. Uporaba kamer, laserja, optičnih vlaken in drugih sodobnih tehnologij je te možnosti skoraj v celoti pokrila.

Ni samo oprema tista, katera bo dala prednosti proizvodnji na novi lokaciji. Logistika je eden izmed pomembnih elementov za hitro ukrepanje in še boljši izkoristek opreme. Vse servisne službe bodo v neposredni bližini proizvodnje, kar je verjetno za nas, ki delamo na dolge razdalje, ena izmed najpomembnejših pridobitev.

Na kratko bi dejal, da bomo postali ena "normalna" steklarna v boju s konkurenco v svetu.

Pripravil
Albin Lavrič
vodja proizvodnje H bane

Od 28. - 30.10.2004 je v Hong Kongu potekal sejem široke potrošnje z naslovom "ASIANA MEGA SHOW". Vsako leto razstavlja približno 1.000 razstavljalcev, obišče pa ga okrog 15.000 obiskovalcev iz celega sveta. Na sejmu se predstavljajo predvsem azijska podjetja, kupci pa prihajajo iz Azije, Evrope ter ostalih celin.

Na sejmu smo se predstavili skupaj z našim partnerjem "KAWI INDUSTRIAL", s pomočjo katerega bomo poizkušali izgraditi tržno pozicijo ter prepoznavnost izdelkov Steklarne Hrastnik - Vitrum na celotnem delu azijskega trga. Odločili smo se, da na razstavnem prostoru Steklarne Hrastnik - Vitrum predstavimo celoten program namiznega stekla. Poudarek je bil predvsem na predstavitvi celotne družine IMPILABILE, ki je bila sprejeta z navdušenjem.

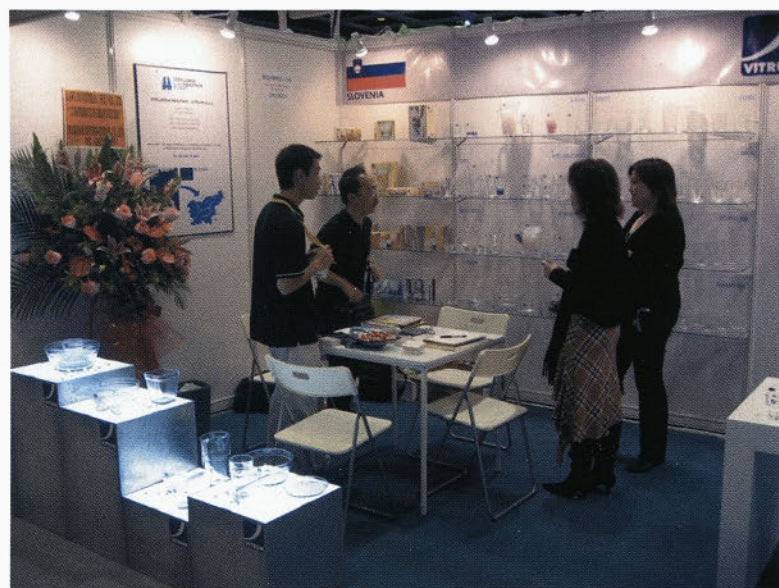
Opaziti je bilo zanimanje za naše artikole, predvsem zaradi visoke kvalitete izdelave ter konkurenčnih cen. V Aziji predstavljajo evropski izdelki sinonim za kvaliteto in dovršenost. Za artikole, ki so proizvedeni v EU, so pripravljeni plačati več kot za izdelke proizvedene na Kitajskem, Indoneziji, Maleziji. Zavedati pa se moramo, da je pomanjkanje kvalitete azijskih proizvajalcev le trenutna slika stanja. Po mojih ocenah je samo vprašanje časa, kdaj bodo omenjene države razvile svoje znanje in tehnologijo na raven izdelkov EU.

Na razstavnem prostoru Steklarne

Hrastnik Vitrum smo v treh dneh zabeležili obiske iz različnih držav ter kontinentov. Kupci so bili iz vrst distributerjev, dekoraterjev ter uvoznikov. Skupaj z našim azijskim partnerjem "KAWI INDUSTRIAL" bomo poskrbeli, da pridobimo zaupanje novih potencialnih strank.

Trg ima ogromen potencial in je v veliki meri za nas še neznanka. Po prvih ocenah pa imamo pravega partnerja, ki ima dodobra razvejano distribucijsko mrežo in nam bo lahko v veliko podporo pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Ostalih proizvajalcev na sejmu ni bilo opaziti. V večini primerov so razstavljali posredniki, oziroma distributerji. Omeniti pa je potrebno našega največjega partnerja GLASKOCH iz Nemčije, ki se je predstavil s svojo blagovno znamko MONTANA. Osredotočili so se le na nekatere izdelke iz svojega celotnega sortimenta, tako so predstavili le artikole iz svojega darilnega programa.

Prisotnost na sejmih kot je "ASIANA MEGA SHOW", je za Steklarno Hrastnik - Vitrum ključnega pomena, če želimo v zelo

Poleg steklenih izdelkov smo predstavili tudi novo poenoteno darilno embalažo

Predstavitev celotnega programa namiznega stekla SH - Vitrum

Predstavili smo tudi možnost dekoracije in tako poudarili družino Impilabile

pridobiti nove kupce na zahtevnem trgu Daljnega vzhoda. Sejma v Frankfurtu nam tega ne omogočata, saj je tam kupcev iz azijskih držav zelo malo, oziroma jih skoraj ni. Vsi stiki, ki so bili vzpostavljeni na sejmu v Hong Kongu, so stiki z

novimi potencialnimi kupci, katerim pa bomo v prihodnosti morali nameniti še posebno pozornost.

Tekst in fotografije
Tomaž Medved

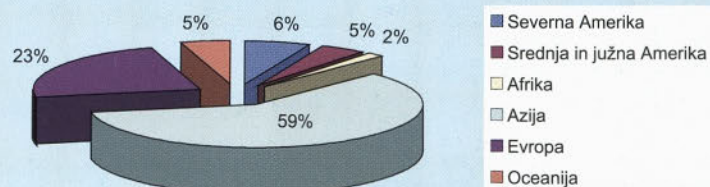

Večina obiskovalcev je bilo iz azijskih držav

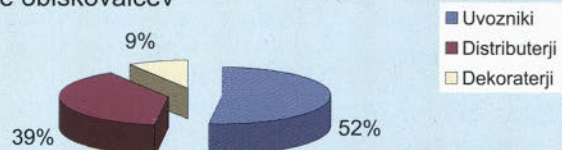

Razstavni prostor Glaskocha ter njihova predstavitev blagovne znamke MONTANA

Obiskovalci po celinah

Vrste obiskovalcev

JADRALNO PADALSTVO V ZASAVJU: bilo je neko lepo soboto...

Padalstvo je kot droga, ki te po besedah sogovornikov - Lada Leskovška, Vilija Alta, Darka Jamška, Sama Zupanca osvoji in zasvoji. Nebeški občutek, ki ga doživiš tam gori, je nepopisen in to lahko povedo vsi, ki so kdajkoli poizkusili leteti, oz. tisti, ki se aktivno ukvarjajo s tem športom. Med njimi so tudi naši dolgoletni sodelavci, ki so nam zaupali nekaj svojih doživetij in izkušenj ter marsikatero prigode...

Po besedah Lada Leskovška...
Moje sanje poleteti kot ptica, segajo v leta, ko sem med 2. svetovno vojno kot petletni fantič na Kozjanskem gledal jate zavezniških letal, ko sem služil vojaški rok v Jugoslovanskem vojnem letalstvu v Mostarju, pa do opravljenega tečaja za jadrlnega pilota v aeroklubu Celje v Levcu.

Tisto pravo prosto letenje pa se je začelo, ko sem takoj po upokojitvi (v novembru 1992), opravil spomladi naslednjega leta tečaj za jadrlnega padalca na Gorenjskem in se pridružil radeškimi padalcem. Leteli smo predvsem na Lisci, ki je bila tiste čase prava "Meka" za padalce in zmajarje. Kmalu pa sem odkril Kal, Mrzlico, Malič in tu sva s kolegom Borisom P. kar veliko letela. V letu 1995 pa sem se ob ustanovitvi KJP Kavka v Kisovcu pridružil njim. Tam smo veliko leteli s smučišča Marela, Vrha nad Zagorjem in s Sv. Planine. Imeli smo veliko klubskih tekem za pokal Slovenije.

Kot zanimivost naj povem, da smo se pred leti na tekmovanju na Krvavcu spoznali z obrambnim atašejem ZDA v Sloveniji, polkovnikom USAF g. Michael E. Wroshom in njegovo ženo Debby, ki sta oba prav tako navdušena jadrlna padalca. Kmalu sta postala častna člana kluba JP Kavka in

večkrat letela pri nas. Žal sta morala po dveh letih službovanja v Sloveniji na novo službeno mesto v ABU-DABI. Zadnji poslovilni let smo imeli s Sv. Planine, ki mi je ostal v lepem spominu.

Zelo rad bi tudi seznanil vse bralke in bralce Steklarja s tem čudovitim športom. Ni lepšega kot preživeti ure in ure s pticami visoko na nebu daleč od vsakdanjih skrbi. Zato vabim vse, ki vas zanima, kakšen je svet s ptičje perspektive, pridružite se nam, leta niso pomembna. Sam letim že 12. leto in sem že več kot tisočkrat vzletel in varno pristal, pa vendar me vedno znova in znova vleče v višave.

Darko Jamšek je sicer po izkušnjah v jadrlnem padalstvu nekoliko mlajši od Lada, pa vendar prav tako zanimiv sogovornik...

Z jadrlnim padalstvom sem se začel ukvarjat aktivno maja leta 1998. Nad vsem kar leti, sem se navduševal že od malih nog, zato me ni bilo težko pritegniti za ta šport in glavni krivci so bili: Vili Alt, Matija Jeršin in Vili Maurer. Jaz pa sem krivec, da danes leti tudi Samo Zupanc. S slednjim sva opravila decembra 1998 izpit za samostojno letenje (A).

Če se spominjam ... Minilo je že skoraj 6 let od prvega leta. Do sedaj

Posebna odprava Steklarne Hrastnik med oblake -od leve proti desni stojijo Samo Zupanc, Matija Jeršin, Darko Jamšek (Roko) in Vili Alt, v sredi pa sedi Lado Leskovšek.

sem poletel 730-krat, večinoma iz Kala, Mrzlice in Kopitnika. Preden sem se prvič spustil s hriba, sem velikokrat zrl v nebo in si pri sebi mislil: "Kakšen je svet tam zgoraj, kjer kraljujejo ptice?" Te misli so postale resničnost in povem vam, da je svet tam gori čudovit. Razgled se povečuje vsakih sto metrov višine. Namesto hiš vidiš same strehe, ki so različnih barv; ceste, potoki in reke pa so samo še nepravilne vijugaste črte; polja, travniki, gozdovi pa so v obliki mnogokotnikov. V daljavi slišiš ropot traktorja, tovornjaka ali pa žvižg lokomotive. Pred teboj se kar naenkrat zgrne atlas, okoli tebe je praznina, ki se končuje v neskončnost. Svojega glasu ne slišiš, ker se odbija, a ga čutiš v grlu in se izgubi v neskončnost.

Letenje pride počasi pod kožo in te zasvoji. Velikokrat slišim vprašanje: "Kaj pa, če se padalo strga ali zapre?" Na to sploh ne pomislim. Nesreče se dogajajo vsepovsod, na cestah, v gorah, navsezadnje tudi doma... in velikokrat je povzro-

čitelj človek. Če se pri letenju upoštevajo vsi varnostni ukrepi, je to varen šport. K temu pripomore tudi opravljena šola letenja in atestirano padalo.

Naslednji padalec Vili Alt...

V vsakem od nas domuje skrita želja, da bi poletel, se dvignil nad oblake in z višine kot ptica

Samo, Roko in Lado na Pleši (956m)

REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRSTVO ZA PROMET IN ZVEZE
MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

DOVOLJENJE PILOTA
JADRALNEGA PADALA
PARAGLIDER PILOT LICENCE

Brez njega ne smeš leteti...

Višinski rekord - most na Krk z 2400m

opazoval naš planet. Jaz pri tem nisem nobena izjema.

Že kot otrok sem rad izdeloval letala iz papirja in jih spuščal s šolskega okna. S pogledom sem jih spremljal vse do pristanka. Včasih se mi je zazdelo, da sem tudi sam poletel z njimi. Ščasoma sem se začel ukvarjat z modelarstvom. To je bilo še v časih, ko v naši deželi nisi mogel kupiti materiala in modelov za letala, zato smo morali hoditi ponje v sosednjo Avstrijo.

pri vratarju naše družbe zagledal plakat, s katerim so vabili na tečaj letenja z jadralnim padalom. Ni mi bilo treba dvakrat reči, da sem se vpisal na tečaj. Do statusa položaja samostojnega pilota jadralnega padala pa je preteklo kar celo leto. Najprej smo se soočili s teorijo, nato smo spoznali padalo, pridobili znanje iz aerodinamike, tehnike letenja in meteorologije. Opravili smo izpit L kategorije, ki dovoljuje letenje ob prisotnosti inštruktorja.

Pogled na zgornji Hrastnik

Izdeloval sem razne vrste letal, izzivi so mi bili predvsem daljinsko vođeni modeli. Najlepše spomine imam na model jadralnega letala z razponom kril 260 cm. Z njim sem spoznal vse fizikalne lastnosti letenja, od tega, kako ga spustiti iz rok, da lepo poleti, preko užitkov jadriranja, pa vse do lepega ali manj lepega pristanka.

Želja, da bi poletel tudi sam, pa je bila vseskozi prisotna. Spominjam se dneva pred osmimi leti, ko sem

Po opravljenem izpitu smo začeli s poleti z višine 800 m. Ko smo imeli opravljeno določeno število poletov, smo se lahko prijavi na izpit A - izpit za samostojnega pilota jadralnega padala. Ta izpit sem opravljal na Gorenjskem, na Ambrožu pod Krvavcem. Izpit se sestoji iz teoretičnega dela in praktičnega poleta. Močna želja in volja sta pripomogla k uspehu, da sem izpit uspešno opravil.

Tako se mi je uresničila življenjska želja leteti sam nad oblaki in se prepustiti užitkom, ki jih občutiš... Z besedami se ne da opisati vseh teh lepot in občutkov, ki te prevevajo, ko z višine 2000 m opazuješ svet pod seboj. To je treba enostavno doživeti!

Zadnji izmed naših sogovornikov je Samo Zupanc, ki se ukvarja z jadralnim padalstvom od maja 1998. Do sedaj je poletel že 350-krat. Največkrat iz Kala, Kopitnika, Mrzlice, Lisce in Maliča.

Samo nam je zaupal, kako poteka dan, ko te enostavno prime, da bi

Pokliče me Roko in že sledi vprašanje: "A gremo enkrat potegniti? Piha jugovzhodnik, verjetno se bo dalo jadrat." Na hitro nekaj pojem in se odpravim na Brnico, kjer me že čakajo Lado, Roko in Tone. Zbavimo stvari v avto in se odpravimo na Kal. Ko prisopihamo na štart, se hitro oblečemo v kombinezone in namestimo padala. Veter piha v hrbet, kar ni dobro, zato vsi odlašamo. Nihče noče biti prvi. Nekaj časa počakam, potem pa si rečem: "Kar bo, pa bo."

Štart mi je lepo uspel, le malo me je "požrlo". Po nekaj metrih pa na levi strani padala začutim močan steber.

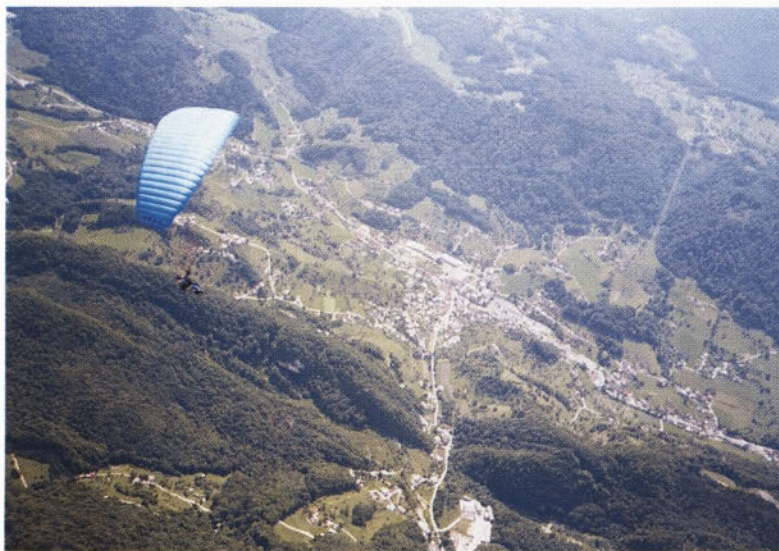
Steklarna Hrastnik z 900m višine

poletel... in potem se zgodi, da prestopiš magično mejo.

Torek/25.03.2003

Službo imam zjutraj. Skozi okno opazujem modro nebo. Napravil se je čudovit pomladni dan. Ko pridem domov, že zvoni telefon. ar

Potegnem vanj in v trenutku sem nad grebenom. Nato pa še samo zasučem in že sem v močnem dviganju. Višinometer se veselo oglašja in ko ga pogledam, vidim, da se dvigam nad 6m/s. Kot bi trenil, priplezam do višine 1900m.

Dol pri Hrastniku z višine 1300m

Start na Kalu

Nenadoma se dviganje konča in čas imam, da pogledam, kaj počnejo drugi. Roko je že v zraku daleč pod mano, medtem ko Lado in Tone še čakata. Po nekaj minutah, ko mene požira, pa Roko najde močan steber. In kakšnih 100m od mene vertikalno švigne mimo mene tako hitro, da ne morem verjeti svojim očem. Ko gledam za Rokom, ki je že nekaj 100 m nad mano, še enkrat zapeljem v "lift", močno potegnem levo gurno in že sem v centru. Rečem si: "Sedaj grem do konca!" Gledam na višinometer: 1800m, 1900m, 2000m in še se dvigam. Navdušen sem, končno čez "2 jurja". Ko je dviganja konec, sem odpeljem nad Hrastnik in jadram še dolgo v mirnem zraku. Še pristanek na Brnici in za mano je bil res prijeten dan.

Ta dan sta dosegla rekord tudi Lado (2501m) in Roko (1900m).

Še nekaj tehničnih podatkov magičnega poleta:

Datum: 25.3.2003
Štart: Pleša Kal 956m
Čas štarta: 15.30
Maksimalna višina: 2052m
Maksimalni dvig: 7,2 m/s
Čas poleta: 1h
Pristanek: Brnica

In za konec misel vseh sogovornikov: **Če smo v vas zbudili željo po letenju, lahko prvič to storite tudi v tandemu. Ko boste premagali začetni strah in spoznali čare letenja, pa vas vabimo, da se nam pridružite.**

Prav tako pa se tudi sama pridružujem željam sogovornikov: "Srečno in vse lepo v novem letu 2005 želimo vsem bralkam in bralcem Steklarja!"

Simona Rugelj

Dol pri Hrastniku z oblakov na 2200m

SEJEM EMBALAŽE "SIAL" PARIZ

Med obiskom sejma Sial (Pariz) sem si vzel tudi čas za ogled blagovnic in nakupovalnih centrov. Razlika je v tem, da v blagovnicah prodajajo ekskluzivne izdelke, ki so dražji od izdelkov v nakupovalnih centrih (tudi če gre za identičen izdelek). Kupce delimo na dva segmenta; v prvega uvrščamo tiste kupce, katerih nakupi so tradicionalni (nakupujejo v blagovnicah), v drugega pa tiste, kateri na prvo mesto postavljajo ceno (nakupujejo v nakupovalnih centrih). Francozi dajejo poseben poudarek prezentaciji izdelkov, za katere velja: bolj so izdelki prezentirani oz. predstavljeni končnemu potrošniku, dražji so. To je zlasti vidno v blagovnicah, kjer izdelke ponujajo kupcem po kosih, saj tako pridobijo na vrednosti.

Preprosto izdelki niso pakirani po setih oz. garniturah. V nakupovalnih centrih pa predstavlja glavno vlogo embalaža, saj le-ta kupca pripravi k nakupu oz. odloča o nakupu, na nek način "kokerira" s kupcem. Steklena embalaža je močno prisotna tudi na trgu, saj so navsezadnje Francozi znani gurmani in ljubitelji vsega lepega, kar pravzaprav vpliva tudi na design embalaže, v katero so shranjeni oz. zapakirani izdelki. Gre tudi za pomemben vidik, na katerega se moramo ozirati, da cene izdelkov ne rastejo, ampak padajo, kar je posledica krize, ki jo doživlja francosko gospodarstvo. Kljub temu so cene v primerjavi z našimi še vedno zelo visoke.

SIAL FRANCE 2004

Letošnji slogan sejma "The global Food Marketplace" poudarja pomen prehranske industrije v globalnem svetu. Razstavljalci sejma so vodilni v prehranski panogi. Sejmišče je bilo postavljeno na sedmih razstavnih mestih. V prvih štirih so se podjetja predstavljala na državni ravni, drugi razstavljalci pa so imeli prostor v ostalih treh. Opaženo je bilo zlasti dejstvo, da se razstavljalci ne trudijo več razstaviti celotnega prodajnega asortimana,

Ponudba v blagovnici

Ponudba v nakupovalnem centru

Ena od zgodb, ki jih prodajajo proizvajalci

Sodoben razstavni prostor naj bo zračen, igriv, skladen in barvit

ampak samo najboljšega in novejšega, saj s tem pritegnejo obiskovalce ter dosežejo namen "biti prepoznavni". Razstavni prostor je sodobnih dimenzij, moderen, zračen, enostaven, barvit, dekoriran tako, da dekoracija ne izstopa, ampak je del celote. Poseben poudarek sem namenil embalažnemu steklu, saj je bil tudi to glavni namen obiska tega sejma. Dejstvo je, da se embalaža v prehrabeni industriji vrača k steklu, saj je steklo naravno in najbolj primerno za shranjevanje živil. Proizvajalci na različnih marketinški način predstavljajo svoje izdelke in jih ovijajo v sporočila za javnost, ki mejijo na superlative (brez konzervansov, neškropljeno, 100% naravno). In steklena embalaža sodi prav v ta koncept. To je zgodba, ki jo želi firma predstaviti končnemu kupcu. Sama zgodba se vidi v celotnem konceptu embalaže. Steklена embalaža je nosilec in glavni akter, seveda z dodatki, ki jo

samo bolj približujejo kupcu. Pomembne so tudi barve, ki nas še dodatno privabljajo k policam, pa naj bo na razstavnem prostoru ali na prodajnem mestu. Zame največje presenečenje je bilo, da je steklo prisotno tudi v proizvodnji sladoleadov in podobnih izdelkov, npr. zamrznjena sadna kupa v stekleni embalaži. Oblike steklene embalaže so čiste, na videz enostavne, vendar s posameznimi detajli, ki dajejo embalaži nek poseben pridih unikatnosti, približujejo se domači obrti in lončenim izdelkom. S tem pa nam v okviru zgodbe, ki sem jo že prej omenil, prodajajo izdelek. Proizvajalci steklene embalaže, ki so fleksibilni, moderni in so pripravljeni kupcem nuditi dober servis, imajo vso možnost za uspeh na trgu.

Tekst in fotografije
Darko Šurina

Tudi naši izdelki so bili prisotni na sejmu.

SEJEM GLASSTEC DÜSSELDORF 10. -11.11.2004

Sejem Glasstec sva obiskala z namenom, da preveriva kaj se dogaja na področju tehnologije brizganja in tiskanja - v katero smer teče razvoj, kaj se dogaja pri ponudnikih barv in seveda pri razstavljalcih s katerimi imamo stalne stike.

BRIZGANJE

Že pred samim odhodom sva imela namen največ poudarka dati tehnologiji brizganja, vendar sva doživela razočaranje, saj na sejmu, razen proizvajalcev barv, ni bilo razstavljalcev, ki bi se ukvarjali z brizganjem.

SITOTISK (Fermac, Tecno5, Ballsfuland-Kamman, Isimat, Atma)

Opaziti je, da na strojih mehanske pogone in prenose zamenjujejo brezkrtačni (brushless) računalniško krmiljeni motorji. Na prejšnjem sejmu so bili ti pogoni predstavljeni v glavnem za rotirajoča gibanja, sedaj pa imajo že vsi tudi linearne motorje, ki omogočajo poleg rotirajočega tudi linearno gibanje.

Zanimivo je bilo UV utrjevanje barv (Isimat), pri čemer odpade žganje v peči, kapacitete takega stroja za sitotisk pa so do trikrat večje, kot so trenutno naše. Precej je bilo tudi specializirane opreme za tisk steklenic pri visokih hitrostih (120 kos/min), zraven ponujajo tudi opremo za pakiranje in razpakiranje, kar takšna

kapaciteta tudi zahteva.

Večina proizvajalcev opreme za sitotisk ponuja tudi opremo za tisk z UV barvami. Ta tehnologija ima pred tiskom s termoplastičnimi anorganskimi barvami sledeče prednosti: ne potrebujemo žgalne peči, barve so okolju prijazne, manjša je poraba energije, kemično dobra obstojnost UV barv, uporaba navadnih mrežic za sitotisk namesto jeklenih. Seveda pa obstajajo tudi pomanjkljivosti: 2x dražji stroji (imajo 2x več postaj poleg vsake postaje za tisk je potrebna še postaja za UV utrjevanje barv), UV barve so mehansko manj obstojne in bolj občutljive na razne zaščitne premaze na steklu.

IP Printing International je razstavljal stroj za tampotisk (možnost do 12 barvnega tiska), ki je idealna rešitev za tiskanje na poljubno obliko.

ODLEPKE (Elmerglass, Malkin) Videla sva dve vrsti strojev. Ena vrsta dela po principu tampotiska. Odlepka se iz papirja prenese na tampon, od tam pa na steklo omogoča dekoracijo izdelkov nepravilnih oblik. Druga vrsta stroja pa je prirejena za prenos odlepka na valjaste izdelke (kozarce). Odlepke za tovrstne stroje izdeluje podjetje Elmerceram, ki poskrbi tudi za razrez odlepka po poziciji dekorja na odlepki definira tudi pozicijo dekorja na izdelku.

BARVE (Ferro, Johnson, Ruco, Marabu, Diegel, Valspar, Heraeus) Vse proizvajalce, izjema je Valspar, že poznamo in z njimi tudi sodelujemo. Zanimalo naju je predvsem, kaj se dogaja pri podjetju Ferro na področju anorganskih barv za tisk. Imajo razvite 4 osnovne barve, s katerimi se da tiskati "na

preprečijo turbulenco postopek je skrivnost, zato kaj več žal nisva uspela izvedeti.

Valspar je za nas nov ponudnik, ki prihaja iz Francije. Med drugimi imajo za nas zanimive barve za brizganje na vodni osnovi. Njihovo obstojnost pa bi morali preveriti, saj izdelujejo barve predvsem za

Stroj za 6- barvni tampotisk

stik", pri tiskanju ene barve čez drugo pa se pojavijo težave v smislu zlitja pri žganju - vrhnja barva ne ostane na vrhu. Ko bo ta težava rešena, bodo te barve zelo zanimive in uporabne pri kombinaciji brizganja in tiska.

V Ferrovi vitrini je bila razstavljena steklenica - vaza, brizgana od znotraj, kar da zanimiv efekt na mestih, kjer je steklena stena debelejša (dno, vrat). Razvit je poseben postopek, pri čemer sproti odesavajo vpihano barvo, da

kozmetično industrijo (embalaža), kjer obstojnost nima velikega pomena (prazno stekleničko običajno zavržemo, praznega kozarca pa ne).

Tole je bil torej kratek sprehod po sejmišču. Na naslednjem sejmu, ki ga bomo obiskali, pa upajmo, da bo videti tudi kaj s področja brizganja.

Sejem sva obiskala:
Darja Kralj Zupančič
Matej Repovž

Stroj za 8 barvni sitotisk od Techno 5 (na prvi pogled podoben našemu Fermacu)

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem Stedeka za lepa darila in izrečene želje. Želim vam veliko uspeha pri delu in medsebojnega razumevanja.

Beba Rošker

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj bi se rada zahvalila vsem zaposlenim v Stedeku za prejeta darila in izrečene lepe želje. Vsem želim veliko osebnih sreč in delovnih uspehov.

Zlatka Kolarić

Obisk sejma "BRAU Beviale" NÜRNBERG Nemčija

V mesecu novembru je Steklarna Hrastnik - Stedek obiskala sejem "BraU Beviale" v Nürnbergu v Nemčiji. Sejem po obsegu sodi med večje sejme takšnega tipa. To je sejem, na katerem se predstavijo ponudniki strojev in pripomočkov za industrijo pijač, embalaže, surovin in podpornih dejavnosti (propaganda).

Podjetje Tendence iz Nemčije je na sejmskem prostoru namenila del prostora tudi za predstavitev dekoriranih izdelkov družbe Steklarna Hrastnik - Stedek in gladkega stekla serije Impilabile ter nove serije "Slovenija" družbe Steklarna Hrastnik - Vitrum. Serija "Slovenija" je bila kljub specifičnemu času velike ponudbe

in nizkih cen zelo zanimiva in bi lahko rekli, da je pomenila novost na sejmju. Seveda pa se trg noče zadovoljiti z risbami in vzorčnimi modeli iz "pleksi" stekla.

Na sejmju ni bilo opaziti bistvenih novosti v steklu za pivsko industrijo, niti v dekoraciji. Razstavniki prostori podjetij Rastal, Sahm, Böckling in Ritzenhoff & Cristal so bili slabše obiskani. Poleg že omenjenih so se na sejmju predstavili tudi podjetja Vetro Pains Italija (proizvajalec stekla), RKL Ruhr Kristall Glas (proizvajalec stekla), Krosno S.A. Poljska (proizvajalec in dekorater), Durobor S.A. Belgija (proizvajalec in dekorater), Franz Herb Nemčija (dekorater, ki pa gladko steklo kupuje samo pri Sahm-u ali Ritzenhoff & Cristalu), Hoogerhuis & Smit BV Holandija (proizvajalec in dekorater).

Za nas, kot izvajalca dekoracije, je bilo zelo zanimivo podjetje Hoogerhuis & Smit BV iz Holandije, predvsem zaradi možnosti opravljanja storitve satiniranja. Veliko zanimanje pa je podjetje pokazala tudi za serijo "Slovenija". Pri posameznih razstavljalcih je bilo izstopajoče predvsem sledeče: RITZENHOFF CRISTAL AG, Nemčija

V svoji ponudbi imajo tudi žganjarčke (do višine 10 cm), ki jih naredijo po želji kupca v različnih oblikah; tudi v količini 25.000 kos in več. Izdelava tako majhne količine pa bistveno ne vpliva na povišanje končne cene izdelka.

RASTAL GmbH, Nemčija

Posebni dekorji: kozarci satinirani

Dekorirani izdelki družbe Steklarna Hrastnik-Stedek

le do polovice z rahlim prehodom, nekaj dekorjev je bilo narejenih z barvami za UV utrjevanje, klasični dekorji v stilu nogometa (nogometna žoga), črte, cvetlice, veliko izdelkov satiniranih in nato brizganih, zgornji robovi barvani v različnih barvah (tudi v zlato), dekorji narejeni s fluorescentnimi barvami.

Gladko steklo: kar nekaj je bilo izdelkov, ki so imeli relief v steklu (kot je na primer izdelek Sinalco) Posebnost: izdelek vložen v izdelku in s svečko na sredini, ki omogoči efekt utripajočega dekorja

BÖCKLING GmbH, Nemčija

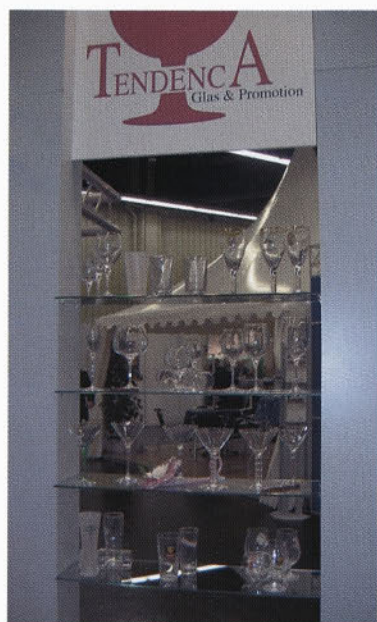
Dekorji: izdelki satinirani v celoti in nato tiskani (kot na primer naša serija XXL collection), zgornji robovi barvani

Gladko steklo: žganjarček na peclju.

SAHM GmbH, Nemčija

Predstavili so novo kolekcijo kozarcev in vrčev, ki zelo spominja na serijo "Slovenija" družbe Steklarna Hrastnik-Vitrum.

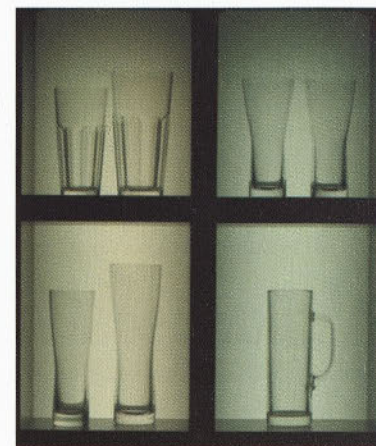
Sejem obiskala: mag. Janez Golež in Mojca Pernovšek

Razstavni prostor - Tendence Nemčija

Izdelek vložen v izdelku- podjetje Rastal Nemčija

Kozarci in vrči (novost) podjetja Sahm Nemčija

Nova linija izdelkov "Slovenija" - družba Steklarna Hrastnik -

OGLED RUDNIKA RTH

Pred že kar nekaj časa smo se malo za šalo malo zares pogovarjali in "žicali" našega Andreja, da nas nekako spravi v rudnik na ogled. In ker je Andrej mož beseda in (kot je tudi sam rekel) ker obljuba dela dolg, smo v petek, 19.11.2004, dobili zeleno luč za ogled RTH.

In smo šli! Direktor Janež, Andrej, Matej, Bojana, Darja in še nekaj "frentnih".

Jutranja dilema, ko sem stala pred odprto omaro in razmišljala, kaj obleči, da bo primerno tudi za v rudnik, je odpadla. Dobili smo namreč delovne uniforme: oranžne hlače in bluzo, gumijaste škornje, "šufce", lično pokrivalce, ki se mu sicer reče zaščitna čelada, luč, obvezen je bil tudi samoreševalec (dihalna naprava za vsak primer), celo na spodnje perilo niso pozabili. Še nekaj napotkov naših vodičev g. Tuška in g. Kolarja, pa smo šli, čisto zares.

Najprej z dvigalom, pa malo peš, pa z vlakcem, pa veliko peš, pa malo tudi po kolenih, pa spet z vlakcem, in že je bilo tu dvigalo in mi zunaj. No, tako zelo zelo hitri pa spet nismo bili, saj nam je jama vzela skoraj 4 ure.

Bili smo kar globoko, skoraj pregloboko in sicer nekje 400 m pod površjem, kljub temu pa še vedno 56 m nad morsko globino (kota 56 rečejo temu knapi). Lahko bi se malo pošalili in rekli, da smo bili skoraj na morju. Prehodili smo približno 5 km, kar je bilo v pogojih, kakršni so v rudniku včasih kar malo naporno (saj veste po kolenih, pa po blatu in vodi, pa malo navkreber, pa malo navzdol). Videli smo dva sodobna odkopa in "delovno številko proge v pripravi", to je mesto, kjer pripravljajo delovišče za nov odkop. Edino smolo smo imeli (ali pa srečo), da so bili stroji za odkop ravno tisti dan v okvari in nismo videli-čutili-slišali tistega pravega delovnika.

V jami je zelo veliko vode, ki jo je potrebno izčrpavati, za kar imajo zelo zmogljive črpalke, ki so tisti dan črpale s kapaciteto cca 5,5 m³/min. Črpalke morajo delati nepretrgoma (ene so zaradi tega vedno v rezervi), saj v nasprotnem primeru voda počasi, a vztrajno zaliva in polni odkope in delo je potrebno prekiniti.

Na določenih mestih v jami so obešene sonde, ki merijo prisotnost strupenih plinov (metan). Merilne sonde za ročno merjenje imajo tudi nadzorniki in delovodje. Podatki meritev se zbirajo v centralnem računalniku, kjer je stalen nadzor nad količino strupenih plinov v jami. Preko "jamskih telefonov"

lahko hitro obveščajo rudarje v jami, če je potreben umik.

Na poti skozi jamo smo seveda srečevali rudarje in vsake toliko časa se je našel kdo, ki nam ponudil malo njuhanca (a a a pčih). Da sem šla v jamo, mi ni žal in vsem soudeležencem, po vtisih sodeč, tudi ne. Me pa je vsake toliko časa, ko se je kaj zemljepremoga-peska posulo po steni ali ko smo po vseh štirih lezli skozi opuščene rove, ki jih je sila zemlje stisnila iz premera 4m na 1m, ali ko smo skoraj do kolen zabredli v blato in vodo, imelo biti zunaj ali pa koga držati za roko. Kako so se ostali v teh trenutkih počutili, ne vem čisto zagotovo, videti pa so bili prav pogumni.

Na koncu, ko smo že sedeli za mizo, celi, lepi, stuširani, s klobaso v eni in pivom v drugi roki, smo bili vsi zadovoljni, ker smo imeli priložnost ogledati si rove in tudi ker smo prišli vsi ven iz rudnika živi in zdravi, celi, v enem kosu.

Vsem tistim, ki ste se odločili ostati zunaj, je lahko žal, da niste videli kako, in kaj se dela tam doli. Upam, da boste dobili še kakšno priložnost ogledati si rudnik od blizu. Takrat strah "šč" napodite in se le pogumno spustite v globine.

V imenu vseh, ki smo si upali v jamo, se zahvaljujem "knapom" za lep sprejem, prikaz njihovega dela in pogostitev.

Pa še to!

Sem upala, da se bo Perkmandelj kaj pokazal, pa nismo imeli te sreče. Samo ne morem se odločiti, kaj je bil razlog njegove odsotnosti. Ali ga ni bilo, ker nismo imeli knapovske malice s seboj, da bi nam jo izmaknil, ali pa je škrat res samo legenda, lušna zgodbica in nič več.

Pa, srečno!

Spomine sva obujala:
Tehnični podatki - Andrej Časar
Problemi z garderobo in strahom - Darja Kralj Zupančič

Poslovna pričakovanja v letu 2005 Načrti za leto 2005

Gospodarska situacija na tržiščih, ki jih pokrivamo oz. obdelujemo, bo v prihodnjem letu zelo podobna letošnji - veliki pritiski na cene in dobavne roke ter plačilne pogoje, vedno močnejša in agresivnejša konkurenca iz Daljnega vzhoda (Azija) na tržiščih EU in zelo agresiven nastop turškega proizvajalca Pasabahce, predvsem na tržiščih držav bivše Jugoslavije. Na področju industrije pijač, ki predstavlja naš največji tržni segment, bomo v prihodnjem letu čutili posledice slabe letošnje poletne sezone (zmanjšani proračuni za promocije, zaloge gladkega in dekoriranega stekla pri dobaviteljih in porabnikih). Prav tako bomo posebno pozornost namenili pridobivanju novih kupcev na področju namiznega programa, predvsem na področju EU.

Družba je letos naredila korak naprej pri rasti prihodkov od prodaje ter pri povezovanju in izkoriščanju sinergij v okviru Poslovnega sistema Steklarna Hrastnik, kar bomo še intenzivneje nadaljevali v prihodnjem letu. V skladu s poslovnimi pričakovanji ustanovitelja in glede na dejstvo, da so proizvodne kapacitete oziroma razpoložljiva oprema za dekoriranje steklenih izdelkov v veliki meri izkoriščeni, bomo v prihodnjem letu ustrezno prilagodili investicijsko politiko.

Ključnega pomena za rast prihodkov je nabava stroja za večbarvni sitotisk, ki jo načrtujemo v prvem polletju prihodnjega leta, tako da bomo novo sezono na področju industrije pijač pričakali ustrezno pripravljeni.

Generalno obnovljena in posodobljena satirnica je pomemben prispevek k ekološki sanaciji te dejavnosti, omogočeni so boljши pogoji za delo zaposlenim; v prihodnjem letu pričakujemo še bistveno povečanje produktivnosti, kar daje dodatne možnosti razvoja in širitve kemične obdelave steklenih izdelkov.

V skladu z delovnim koledarjem za prihodnje leto bomo imeli kolek-

tivni dopust, in sicer od 25.07. do 16.08.2005 - to je 15 delovnih dni, kar se je letos izkazalo kot najustreznejši način izrabe letnih dopustov.

Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih bo potekalo predvsem v obliki tečajev, seminarjev in delavnic - internih in eksternih - povezanih s pridobivanjem ustreznih funkcionalnih znanj za posamezna delovna mesta.

Problematika, kateri smo letos posvečali posebno pozornost, je povezana z zmanjšanjem bolniških izostankov, ki v zadnjih nekaj letih dosegajo visok nivo (preko 15 %). Tudi v prihodnjem letu bomo tej problematiki posvečali posebno pozornost, rešitev te problematike pa vidimo v skupnem delu na nivoju Poslovnega sistema Steklarne Hrastnik ter vseh neposrednih vodij in uprave družbe.

Področja dekoriranja bodo v prihodnjem letu enaka kot letos, in sicer:

- ročni dekor odlepke;
- ročni dekor ročno brizganje;
- strojno brizganje;
- strojni sitotisk in
- satiniranje,

pri čemer bomo področje ročnega dekorja - odlepk zmanjšali na najmanjšo možno mero.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi, ki jih zajema metoda 20 ključev, izvedli bomo zunanjo certifikacijsko presojo po standardu ISO 9001 ter pričeli s pripravo za pridobitev certifikata ISO 14000.

Prav tako kot letos bomo tudi v prihodnjem letu poseben poudarek posvetili dobičkovnosti in dobičkonosnosti posameznih področij poslovanja, predvsem v povezavi s posameznimi poslovnimi partnerji; posebno pozornost pa bomo namenili tudi optimizaciji zalog v vseh segmentih poslovanja.

V letu 2005 smo si zastavili smeje načrte, ki pa jih ne bo mogoče uresničiti brez osebnega prispevka vsakega posameznika v družbi, vendar sem trdno prepričan, da naš kolektiv te načrte lahko uresniči. Hkrati pa želim ob iztekajočem se letu zaželei vsem bralcem Steklarja obilo uspehov, osebne sreče, zdravja in zadovoljstva v prihajajočem letu 2005.

Direktor družbe
mag. Janez Golež

Trendi na področju široke potrošnje po zniževanju cen se bodo v letu 2005 nadaljevali. Evropski proizvajalci masovne razsvetljave postajajo vse bolj logistična oziroma distribucijska podjetja, ki iz Daljnega vzhoda, predvsem Kitajske uvažajo gotove izdelke in jih prodajajo po svojih ustaljenih distribucijskih kanalih. Naša konkurenčna prednost je lahko samo v znanju, spretnosti proizvodnje zahtevnih dekorativnih stekel in brezhibnem servisu kupca, zato mora biti Opal dinamičen, fleksibilen in željan novih tehnoloških izzivov. Komercialne aktivnosti morajo biti usmerjene v iskanje dodatnih možnosti po kvalitetnem servisiranju kupcev.

Za leto 2005 planiramo celotno prodajo v višini 1.503 mio SIT, od tega 1.465 mio SIT s prodajo proizvodov in 40 mio SIT prodaje storitev, materiala in blaga. Z ročno proizvodnjo bomo ustvarili 942 mio SIT prodaje proizvodov in s polavtomatsko proizvodnjo 523 mio SIT. Opal bo tudi v letu 2005 na slovenskem trgu prisoten le z majhnim deležem 5%, v državah Evropske unije 80 % ter na trgih tretjih držav 15%. Konkurenčno prednost bomo iskali v dodatnem širšem - popolnem, servisiranju naših kupcev tako na področju kvalitete, dobavnih rokov, logistike, skladiščenja in kompletiranja manj zahtevnih izdelkov. Za popolnost asortimana razsvetljavnih stekel bomo pridobili strateške dobavitelje barvnih in prešanih stekel. S povečanjem prodaje kopalniškega in darilnega programa pa bomo odvisnost od razsvetljavnega stekla zmanjšali.

S prevzemanjem proizvodnje od znanih evropskih steklarn smo v letu 2004 naleteli na kar nekaj težav predvsem pri zagotavljanju in razumevanju zahtevane kvalitete. V letu 2005 moramo izboljšati kvaliteto tako opalnega kot kristalnega stekla, zato smo se odločili za predčasen remont F-peči in zamenjavo levega delovnega prostora. Na novem delovnem

prostoru bomo imeli možnost instalacije mešal ali obročev. Izkušnje, ki jih bomo pridobili, bomo lahko uporabili pri remontu na EPO-peči v začetku leta 2006. S temi ukrepi bomo zagotovili kvalitetno steklo, kar je osnova za dobro proizvodnjo. S sistematičnim uvajanjem izdelkov v proizvodnjo preko specializiranih brigad, bomo skrajšali čas uvajanja izdelkov v proizvodnjo.

V letu 2005 bo na razpolago 228 delovnih dni. Proizvodnja bo potekala s petnajstimi brigadami, od tega bo devet ali deset brigad RDBO in pet ali šest brigad MDR. Pri tem je potrebno poudariti, da bomo z ustrezno logistiko in internim izobraževanjem gradili na fleksibilnosti proizvodnje v smislu prehajanja brigad iz RDBO v MDR in brusilnico.

Plafonjere, ki so namenjene za masovno prodajo, bomo prestavili iz ročne proizvodnje na polavtomatsko proizvodnjo, s čimer bomo povečali produktivnost. Nedonosni in s tem nezanemljivi izdelki bodo postali tako donosni in zanimivi za proizvodnjo. Na vroči del bomo instalirali še dva manipulatorja za odnašanje izdelkov v hladilno peč. Za izdelke višjega cenovnega razreda bomo v brusilnici uvedli celično proizvodnjo, kar pomeni, da bo en delavec izdelal vse faze na izdelku.

Franci Zajc

VOŠČILO

*December je mesec,
ko človek seže
v največ rok
in izreče največ
lepih misli...*

*Zatorej Vam
s toplino v srcu
zaželim
veliko zdravja,
sončnih in vedrih dni,
drobnih pozornosti,
srečo pri delu
in veselje nad uspehi!*

Franci Zajc

Novi sodelavci

ZDENKO JANČAR

vodja razvoja in dodelave

Trije meseci so že minili, od kar se nam je pridružil nov sodelavec Zdenko Jančar, vodja razvoja in dodelave. Po poklicu je diplomirani inženir strojništva. Zdenko je v tem kratkem času že zelo dobro spoznal Sektor razvoja in dodelave ter se odlično vključil v našo delovno sredino. V naslednjem prispevku se bo podrobneje predstavil.

Prosim vas za nekaj osnovnih podatkov o sebi.

Rojen sem na Črni na Koroškem 4.4.1962, kjer sem obiskoval osnovno šolo. V srednjo strojno tehniško šolo sem hodil na Ravnah na Koroškem. Po končani srednji šoli sem šel na služenje vojaškega roka v Virovitico na Hrvaškem. Po opravljeni dolžnosti sem se vpisal na Tehniško fakulteto - smer strojništvo v Mariboru, kjer sem pridobil naziv inženir strojništva. Po nekaj letih sem dokončal tudi visokošolski program strojništva. Že med študijem sem se zaposlil v podjetju MPI- metalurgija, plastika in inženiring v Žerjavu, ki je bil takrat v sestavi Rudnika Mežica. Začel sem na delovnem mestu konstruktorja, nakar sem napredoval na delovno mesto vodja konstrukcije. Bil pa sem odgovoren tudi za dela na investicijah. Ker sem si želel novih izzivov, me je pot pripeljala preko Gorenja v Novo mesto. Tam sem delal kot vodja poslovne enote Gorenje Indop. V tem času je to podjetje vzpostavljalo sodelovanje z Revozom in je potrebovalo osebo, ki bi bila vezni člen med potrebami Revoza in udejanjanjem teh potreb s strani Gorenja Indop, predvsem v luči priprave proizvodnje za

izdelavo novega avtomobila v Revozu. Deloval sem na več področjih hkrati kot komercialist, vodja projektov in skrbnik za nemoteno delo poslovalnice.

Kako vas je pot zanesla v Zasavje?

Po spletu naključij me je v Zasavje pripeljala ljubezen. Tako sem si tu našel zaposlitev v Bartec Varnost v Zagorju ter se ustalil. V tej službi sem opravljal naloge vodje kakovosti in vodje razvoja hkrati. Ta služba ni bila ravno v skladu z mojimi pričakovanji, zato sem se prijavil na razpis na prosto delovno mesto v družbi Opal ter bil na moje veliko zadovoljstvo sprejet.

Kako se rojeni Korošec počuti v Zasavju? Imate kaj domotožja?

Moram priznati, da nekaj domotožja je. Za razliko od mnogih domačinov - Zasavcev pa mi je Zasavje všeč, saj prihajam iz podobnega industrijskega okolja. Ljudje, pa tudi okolica sta zelo podobna Koroški. Veliko je strmih hribov, res sicer ne tako visokih, veliko je tudi hiš, ki so posejane v te strmine. Razlika je le v tem, da so tu gozdovi zaradi listavcev svetlejši, pri nas pa prevladuje temno zelena barva smrek. Malo za šalo: Tu se

počutim kot na obali, saj zima traja samo tri mesece.

Na Koroško se še vedno zelo rad vracam, saj tam živijo moji starši. Takrat vedno najdem toliko casa, da se povzpnem na kak hrib ali goro.

Sedaj ste v Steklarni Hrastnik - Opal d.o.o. že tri mesece. Kako bi ocenili našo družbo? Kje vidite prednosti in kje slabosti?

Prednosti vidim predvsem v tem, da je družba Opal močnejše podjetje, ki pokriva širok asortiman izdelkov iz stekla. To ni mala enota, ki bi bila občutljiva na vsak piš vetra na tržišču. Zelo velika prednost je tudi ta, da se je družba uspela prebiti iz težkih časov po osamosvojitvi ter si pridobila ugled in spoštovanje. Na tem se da še graditi.

Slovenija, in z njo Opal, je postavljen v enotno državo - EU ter čuti posledice globalizacije. Vsi v EU zdaj tekmujejo z državami, kjer je cena dela bistveno nižja.

Največjo slabost vidim v tem, da v manj zahtevne artikule vlagamo preveč dela. Po drugi strani pa prepočasi osvajamo nove bolj zahtevne proizvode, kjer se nam vloženo delo poplaca.

Naše slabosti lahko spremenimo v prednosti. Recept je preprost. Zniževati stroške na enoto proizvoda, hkrati pa izdelovati artikule, ki so za tržišče zanimivi. Pri izdelkih nižje vrednosti, kjer je bolj pomembna količina moramo, procese avtomatizirati povsod tam, kjer serije to dopuščajo. Ročno proizvodnjo, kjer so serije manjše ali celo unikatne, pa moramo še bolj

usmeriti v izdelavo zahtevnejših artiklov.

Seveda pa je to lažje reči kot storiti. Vendar druge alternative nimamo.

Kaj vse pa obsega vaše delo?

Moje naloge so iz dveh področij, in sicer: razvoja in dodelave. Zaenkrat se bolj posvečam razvojnim aktivnostim, kamor spadajo predvsem projekti, katere je vodstvo ocenilo, da so najbolj pomembni za firmo v tem trenutku.

Ali ste si že postavili kakšne cilje na vašem delovnem mestu? Kako ste se jih lotili?

Okvirno sem si postavil nekaj ciljev. Trenutno pa sem dal največji poudarek detekciji ozkih grl v proizvodnji. Na osnovi rezultatov se bodo zastavili ukrepi, ki bodo ta ozka grla odpravili. Sem spadajo investicije, organizacija ter zmanjševanje stroškov. Hkrati pa na ta način podrobno spoznavam proizvodnjo.

Zelo velik poudarek dajem analizi obstoječega stanja. Če je le-ta dobra, potem ni težko pripraviti ukrepov za izboljšanje. Stanje analiziram, na podlagi analize podam variante rešitev vodstvu. Nato se skupno odločimo, ce je ukrep potreben in kakšen naj bo. Ko je odločitev sprejeta, je njena uresničitev samo stvar dobrega vodenja projekta. Po enakem principu rešujem tudi naloge, ki mi jih je neposredno postavilo vodstvo.

Kakšen pa imate odnos s sodelavci?

Moram priznati, da ko sem prihajal v firmo, mi ni bilo vseeno, na kakšen odnos bom naletel. Po dobrem mesecu pa so se strahovi razblinili in lahko rečem, da se med sodelavci dobro pocutim.

Kaj pa Zdenko počne v prostem času?

Glede na službo mi ne preostane veliko prostega časa. Če pa ga imam, ga želim čim bolj polno izkoristiti. Rad pešagam po okoliških hribih, zelo rad pa se udeležujem pri delu na vikendu. Če pa najdem priložnost, pa preberem kakšno dobro knjigo ali si ogledam film. Moj najljubši pisec je Tolstoj. Navdušen pa sem tudi nad trilogijo filmov Gospodar prstanov. Sem tudi lovec v lovski družini Pogorevc, vendar že dolgo nisem uplenil kake divjadi. Ni časa. Pa saj tudi prej nisem bil navdušen lovec. Bolj sem opazoval živali in užival v naravi. Še vedno pa

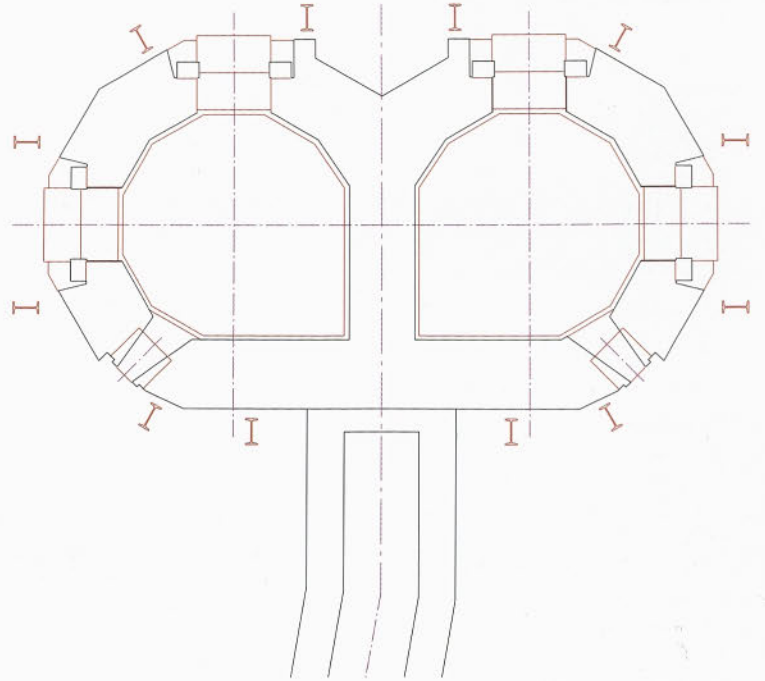
občasno prehodim moj "revir" pod Uršljo goro.

Kakšna bi bila vaša zaključna misel za naše bralce?

Dokler se počutiš mlad, ne moreš biti star. Mlad človek si želi uspeh, star počiva na lovorikah. Enako velja tudi za naše podjetje. Čeprav ima dolgo tradicijo in je že dosti doseglo, ga moramo ohraniti mladega. Tako bomo uspešno premagovali vse naloge, ki jih pred nas postavlja naš čas.

Zdenko je zelo odprt in razgledan človek. Zastavljenih ima veliko ciljev, ki jih bo vsekakor uresničil glede na znanje in bogate izkušnje, ki jih ima. Je prijeten sogovornik, s katerim bi se lahko človek pogovarjal ure in ure. Je človek dejanj in ne samo besed.

Pogovarjala se je
Alenka Maurer

Delni remont F-peči v letu 2005

V OPALU je bil predviden generalni remont obeh talilnih objektov za leto 2006 s povsem novim konceptom in drugačno tehnologijo taljenja na kristalni peči in drugačno razporeditvijo delovnih odprtin na opalni peči.

Vendar se je pri letošnji poletni ustavitvi pokazalo, da je pretok F-peči v veliko slabšem stanju, kot smo predvidevali (glej skico modra linija pričakovana obraba, rdeča linija dejansko stanje).

Zaradi takega stanja je bilo vodstvo družbe postavljeno pred dilemo, kaj storiti. Možnosti so bile tri:

1. delno popravilo pretoka ter poskus zdržati s tem do leta 2006. Ta opcija je precej draga in ne daje garancije za uspeh;
2. pustiti peč tako kot je (zatečeno stanje) in tvegati, da mogoče steče, ali da se odpad glede na steklo zelo dvigne;
3. narediti delni remont F-peči (zamenjava bazena talilnega prostora in zamenjava leve kapelice, na kateri so s kvaliteto stekla največje težave).

To zadnjo varianto so sprejeli tudi lastniki družbe, ker prinaša postopno posodobitev delovnih prostorov. S posodobitvijo leve kapelice bomo pridobili v štirih letih potrebne izkušnje, tako da bi bila generalna posodobitev vseh talilnih objektov lažja.

Za lažjo predstavbo, kako izgleda delovni prostor, nam kaže sledeča skica.

Na skici se vidi, da bosta obe novi kapelici okrogle oblike in precej večji kot sta obstoječi. Za primerjavo naj povem, da bo delovna površina ene kapelice tako velika, kot sta sedaj obe. Zaradi večje površine bomo lahko na kapelice montirali mešala, ki bodo omogočala bolj homogeno steklo (manj sekundarnih mehurjev in kristalnih vind). Z okroglo obliko bomo odpravili mrtve kote, kjer steklo zastaja in se s tem slabša kvaliteta.

Konstrukcija pretočnega kanala med kapelico in delovnim prostorom bo na

principu feedra, kar bo omogočalo neprestano gretje in ne bo potrebno konec tedna vklapljeti dodatnega električnega gretja pretoka, kar nam je povzročalo toliko težav (črne pike).

Med novoletnimi prazniki bomo letos poskusno namestili obroče na levo kapelico in če se bo to izkazalo za uspešno, jih bomo med remontom namestili v vsa delovišča. S tem delnim remontom bomo rešili nekatere pereče probleme glede samega talilnega objekta in pridobili potrebne izkušnje za naslednje generalne remonte glede zagotavljanja boljše kvalitete stekla.

Miro Zorec

VOŠČILO

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 2005 vam želi izvršni odbor sindikata družbe Opal Hrastnik !

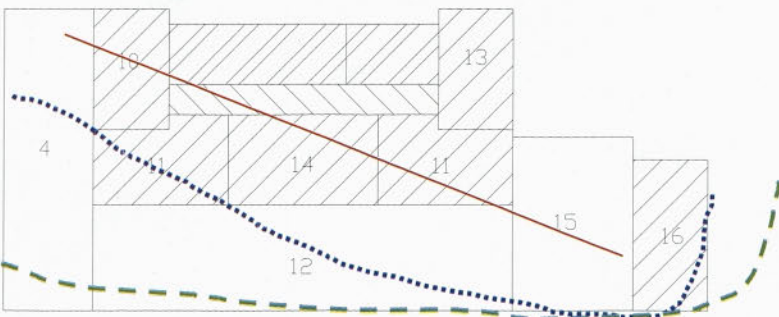
*Predsednik
Mario Lovrič*

ZAHVALA

V prijetnem okolju sem dočakal dan, da sem odšel med upokojence. Vsem sodelavkam in sodelavcem se zahvaljujem za lepa darila, dobre misli in želje ter izkazano pozornost.

Želim vam medsebojnega razumevanja, zdravja, dobrih plač...

Silvo Oberčkal

Gasilski kotiček

Mesec požarne varnosti je za nami. Kot je v navadi, imamo gasilci v oktobru več aktivnosti in tako je bilo tudi tokrat. Seznanil vas bom samo z nekaterimi.

V osnovni šoli smo sodelovali z gasilci iz PGD Hrastnik mesto pri predstavitvi gasilskega dela in opreme. Odgovorili smo na vsa vprašanja otrok in prikazali, kako deluje nekatera naša oprema (slika 1).

Z gasilci iz TKI smo izvedli skupno vajo v njihovi tovarni, na kateri so sodelovali tudi gasilci iz PGD

Hrastnik mesto (slika 2).

Z veseljem lahko povem, da so trije naši člani uspešno končali 3 - dnevni tečaj na Igu pri Ljubljani, kjer so pridobili osnovna znanja kako ukrepati ob nesreči z nevarno snovjo. To je zelo dobrodošlo, saj se z nevarnimi snovmi srečujemo vsakodnevno, tako v službi kot doma. Kot primer si lahko na sliki ogledate kakšno ognjeno kroglo povzroči 100 ml laka za lase, ki ga nekateri uporabljate vsak dan (slika 3).

Pri nas v Steklarni Hrastnik so bili na obisku vodje vseh gasilskih društev iz Hrastnika, ki so si ogledali, kako imamo urejeno protipožarno varnost in kakšna bi bila njihova vloga pri morebitni intervenciji. Nekateri bivši zaposleni v našem podjetju so bili nad videnim zelo prijetno presenečeni, saj je sedanje stanje nekaj povsem drugega kot pred 15 leti (slika 4).

Pomagali smo pri gradbenih delih, ki so potekala pri obnovitvi

industrijskega tira. Očistili smo "cev", skozi katero teče potok, ki se izliva v Boben pod tovarno. S tem smo omogočili nemoteno delo gradbincem in odpravili morebitne nevšečnosti pri večjem deževju (slika 5).

Na koncu bi vsem bralcem in njihovim najbližjim v imenu gasilcev Steklarne Hrastnik in

svojem imenu, zaželel prijetne bližajoče se praznike, da jih preživite v miru in sreči.

Z gasilskim
NA POMOČ!

Andrej Časar

Slika 1

Slika 4

Slika 2

Slika 5

Razstava dr. Dušana Sedeja

V sodelovanju z galerijo Krvina iz Gorenje vasi smo tokrat že drugič odprli razstavo umetniških del. Tokrat smo gostili dr. Dušana Sedeja, slikarja samorastnika iz znane umetniške družine Sedejev.

Morda bo marsikoga presenetilo dejstvo, da je gospod v prvi vrsti spoštovan zdravnik in da je slikarstvo pravzaprav njegov hobi, ki je prerasel v umetnost. Opravljanje humanitarnega poklica že samo po sebi zahteva celega človeka, toda morda prav delovne navade in garaštvo botrujeta potrebi, da se dr. Sedej v precejšnjem obsegu predaja slikarstvu. Njegove slike so zelo osebne odraz doživljanja krajine. Zanj je značilna prelivajoča, sanjava mehkočnost, polna osebne topline.

Razstava je na ogled v 4. nadstropju upravne zgradbe. Prireditev je popestrila Mojca Partljič, ki nas je zabavala v izvrstni monokomediji kot čistilka Marija. Morda se komu zdi nenavadno gledališka predstava ob slikarski razstavi. Pa še komedija za povrh! In da je mera polna vse to v prostorih gospodarske družbe. Pa vendar zakaj pa ne? Smeha je vedno premalo. Zato je bila Mojčina igra še toliko bolj dobrodošla.

Verjamem, da so dogodki, kot je bila zadnja razstava, le pozitiven prispevek k povezavi umetnosti in gospodarskega sveta.

Mojca Lavrič

G. Krvina in dr. Dušan Sedej

Mojca Partljič kot snažilka Marija

Vabimo vas na

BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT STEKLARSKÉ GODBE HRASTNIK

v sredo 22.12.2004 s pričetkom ob 18.00 uri
v športni dvorani na Logu,

na katerem bodo sodelovali tudi :

- Pevsko društvo Steklar
- Pevski zbor Svoboda Hrastnik
- Okrogli muzikantje
- Nataša in Tjaša Tomc

Vstop prost !

Sindikat pred novim letom

Prave zime v teh dneh pri nas še ni, koledar pa kaže, da smo že v "veselem decembru".

Sindikalni izleti so za nami, vsi so lepo uspeli na zadovoljstvo vseh udeležencev, pred nami pa so že novoletna praznovanja. V teh dneh se ukvarjamo z organizacijo preventive v Dolenjskih Toplicah. Kot že nekaj let bo te ugodnosti deležnih 15 članov našega kolektiva.

Dedek Mraz bo naše otroke obiskal v soboto, 18.12.2004. Prireditev bo v Delavskem domu.

V Vitrumu smo se z direktorjem, mag. Stojanom Binderjem, v zadnjih dneh novembra že dogovorili tudi o izplačilu razlike regresa za prehrano. Ta bo letos izplačana v tednu od 20. do 24. decembra, v višini 45.000,00 sit.

Za vse delovne sredine, ki bodo organizirale novoletna srečanja, bo sindikat prispeval denarna sredstva po 1000,00 sit na vsakega udeleženca, člana sindikata, če bo imela skupina več kot 10 udeležencev, ker skupnega srečanja zaradi štiriizmenskega dela ne moremo organizirati.

Na republiškem nivoju je sindikat KNG po pogajanjih z delodajalci podpisal še zadnji obrok povišanja plač v panogi v tem letu v nekovinski industriji. Decembrski dvig v panogi je manjši, kot smo pričakovali, ker izračunana produktivnost v Sloveniji ni takšna, kot je bila predvidena in pričakovana. Tako je podpisan dogovor o dodatku k izplačani plači za mesec december 2004 v višini 1000,00 sit. Ta dogovor za nas v sistemu Steklarne Hrastnik ne velja, ker imamo že od septembra dalje dogovorjen in izplačevan dodatek v višini 10.285,00 sit, torej približno 1000 sit več kot v ostalih podjetjih v naši panogi.

Nadaljujejo se tudi pogajanja o prenovi panožne kolektivne pogodbe, kjer pričakujemo podpis normativnega dela v mesecu februarju prihodnje leto.

Leto 2004 se počasi izteka. Upam, da bo prihodnje leto za vse nas še boljše v vseh pogledih.

Celotnemu kolektivu Steklarne Hrastnik in vsem vašim družinskim članom, pa želim prijetno praznovanje vseh decembrskih praznikov, v letu 2005 pa predvsem zdravja, zadovoljstva in uspehov na vseh področjih, ki se jih boste lotili.

Matej Kaiser

UTRINKI IZ ZGODOVINE STEKLARNE HRASTNIK...

Še o steklarski zastavi oz. "bandera":

To so vsako leto vzeli iz cerkve in jo na Florjanovo nedeljo v sprevedu nesli do steklarne in nazaj v cerkev. Seveda so se tega spreveda udeležili manj zavedni steklarji (npr. Karl Obermajer), imenovani "ajmohtarji", kot so jih imenovali steklarji realisti, ker so dobili maloštevilni pobožni steklarji ob neki taki priliki od tovarnarja brezplačen "ajmoht".

Leta 1928 se je nekaj zagorskih steklarjev (večina zavednih je šla v Rogaško) preselilo v Hrastnik - večinoma "ajmohtarji". S seboj so prinesli zeleno zastavo (ne bandero) s Florjanovo sliko. Od takrat so jo največ uporabljali pri pogrebi steklarjev, ker Florjanovih maš ni bilo več. Pač pa so leta 1929 v Logarjevi dvorani odprli zasilno cerkev in na prigovarjanje prvega hrastniškega duhovnika Žalarja je šlo nekaj starejših steklarjev s steklarsko zastavo leta 1930 k gasilsko Florjanovi maši. Žalar je hotel obnoviti običaj praznovanja na Florjanovo pri steklarjih, a so to preprečili mlajši zavednejši steklarji socialni demokrati. Steklarska zastava iz Zagorja je bila do leta 1945 shranjena pri ravnatelju Fintajnsnu. Od takrat pa je ni več.

Leta 1908 so meso podražili za 1 krajcar (2 vinarja). Na socialdemokratskem shodu je Čobal udrihal čez to podražitev z besedami: "Rizige Tenerung bei Veksen, Kühen und auch bei Rindfiher..." in zahteval, da se steklarjem zviša mezda za 1 krajcar. In res ga je ravnatelj Vilčnik upošteval in primaknil pri šaku (kapi za 1 krajcar). Meso je takrat stalo 38 krajcarjev kilogram.

Še o pustu in pustni dokladi (Faschinggeld)

Že od nekdaj je dajal tovarnar steklarjem pustno doklado na pustni ponedeljek, ko so imeli tradicionalno pustno veselico.

Pustna doklada je znašala za časa Abel- Prossinagovega režima: za mojstre 1 goldinar, za pomočnika 80 krajcarjev in za odnašalca 40 krajcarjev. Za časa Vilčnika je mojster dobil 5 kron, pomočniki 3 krone in odnašalci 1 krono in 20 vinarjev. V bivši Jugoslaviji so dobili mojstri 40-50 dinarjev, pomočniki 30 dinarjev in odnašalci 20 dinarjev.

Avgusta 1911 so polagali mojstrske izpite sledeči pomočniki: Johan Jager, Alojz Hudi, Franc Fridrich, Pepče Jankovič. Postali so "Halbpartnerji" - steklarji polovičarji. V izpitni komisiji so bili mojstri Sepl Štedlbauer, Karl Obermajer, Andrej Obermajer in Pepš Omerzi. Vsak kandidat je moral izgotoviti pred komisijo predpisane steklarske izdelke.

Leta 1912 je prišel neki dan v steklarno okrajni šolski nadzornik Gustav Vodušek. Hotel se je osebno prepričati, koliko šoloobveznih otrok dela v steklarni. Upravnik steklarne Košir je pred steklarno opazil nadzornika in je odhitel v steklarno s pozivom: "Odnašalci, hitro se poskrijte! Mlajši pomočniki, pojdite odnašat! Prihaja šolsko nadzorstvo." Odnašalci so se skrili v širluknji. Mlajši pomočniki so takoj "začasno" nastopili odnašalsko službo in tako šolski nadzornik ni našel otrok na delu v steklarni. Takrat je bilo težko dobiti odnašalce iz drugih krajev za to naporno delo, včasih tudi nočno službo. Steklarji so morali sami skrbeti za odnašalce in jih tudi sami plačevati, zato so bili njihovi otroci najbližji in najcenejši delavci. Če steklar ni imel lastnih otrok, je moral iskati odnašalce pri kmetih. Največ odnašalcev izven steklarskih družin je bilo iz rudarskih družin. Ti otroci so delali od 14. do 16. leta v steklarni. Če jim je delo ugajalo, so ostali v steklarni, sicer pa so šli k rudniku. Tako še danes živi nekaj starejših rudarjev, rojenih v Hrastniku, ki so bili po šolski obveznosti odnašalci v steklarni.

Hladilne peči (ošofen - Aschofen) so kurili s premogom do leta 1914, ko so začeli hladilne peči pri bani greti s plinom, pri pečeh pa leta 1923. Leta 1926 so začeli segrevati bobne (za večje stiskane steklenice) z oljem, kasneje pa so ga začeli mešati s katranom, ker je bilo to ceneje. Za male steklene izdelke so bobne ogrevali z vodnim plinom. Leta 1922 je poskusil segrevanjem bobnov z običajnim neočiščenim plinom ing. Körbitz. To pa se ni dobro obneslo, a inženir je silil steklarje, da se morajo temu ogrevanju privaditi, čeprav jih je uhajajoče žveplo dušilo. Steklarji so se uprli in razbili neuporabne bobne. Körbitz je dal aretirati sledeče steklarje: Alojza Kelnerja, Juliusa Kelnerja, Davida in Alojza Stopinška. Sodišče jih je obsodilo na leto ječe.

Hladilne peči so imenovali včasih tudi "ošofen" (pepelna peč). Zakaj

"ošofen"? V 19. stoletju so jih kurili z drvni in je bilo v pečeh dosti pepela. Ta pepel so razgrnili in nanj polagali večje steklene izdelke. Manjše so vlagali v lonce, ki so bili prvotno iz gline, pozneje pa iz pločevine. Glinaste lonce so delali steklarji sami, pozneje pa lončarji.

Priprave pred delom:

Dve uri pred začetkom dela sta morala pomočnik in odnašalec izprazniti (auslaren) hladilno peč, to se pravi izdelke prejšnjega šihta zložiti iz peči v lesene zaboje (truge) ter jih odnesti v vezalnico. Hladilno peč je znova zakuril odnašalec. Prej je moral pripraviti drva, pa tudi lešove palice za odnašanje steklenih izdelkov. V hladilni peči se kurilo ves šiht, seveda med izdelovanjem samo pri pečni odprtini, kakor pri krušni peči.

Izgotovljene cilindre, kavne kozarce ipd. so prišli iskat brusilci sami in jih odnesli v brusilnico.

V slamo omotane (vezane) izdelke so morali steklarji sami znositi iz vezalnice v skladišče, kjer so blago prešteli, si zabeležili in prevzeli. Mojster je dobil plačilo od izgotovljenih izdelkov. Oni pa so morali plačati pomočnike in odnašalce. Vezalkam pa je plačala steklarina.

Pred letom 1918 so bili na vsakem delovnem kraju samo po dva ali trije delavci - mojster, pomočnik in odnašalec. Leta 1924 je bilo 5 oseb na delovnem mestu. Leta 1928 po štrajku je poslal sindikat dva steklarska zastopnika na Češko. Vračun Franc iz Hrastnika in Franc Hočevnar iz Paračina sta šla študirat steklarski delovni sistem na Češko. Takrat so vpeljali novosti pri delu v steklarski peči. Odslej je bilo na delovnem mestu 5 do 7 delavcev, mojster, 2 pomočnika, 2 krogličarja in dva pomožna delavca. V tisti dobi so vpeljali tudi stotinski sistem, to se pravi, da so dobili plačano na 100 izdelanih komadov, dočim so bili prej plačani na šok.

Leta 1897 se je steklar Franc Gec skregal z upravnikom Prossinaggom. V razburjenosti je prijel Prossinagga za brado. Gec je sam odšel iz Hrastnika, ker pa ni odpovedal službe, so ga orožniki pripeljali nazaj. Steklarje so namreč rabili.

Leta 1895 se je Viljemu Ablu starejšemu omračil um. Iz Gradca so poklicali zdravnika specialista v Hrastnik. Ta je odredil, da mu morajo priskrbeti bolničarja, da ga bo nadziral. Tako je res prišel iz Gradca bolničar, ki so ga predstavili kot daljnega bolničarja. Abel je tožil steklarjem, da je njegov sorodnik zelo nadležen, saj ga venomer zasleduje. Ablovo zdravje je bilo vedno slabše, zato so ga dali v nek sanatorij v Gradec. Ker pa Ablova žena ni mogla zanj več plačevati, so ga premestili v umobolnico Feldhof. Poleti 1896 se gospa Abel z otroci preselila v Gradec. Leta 1898 je Abel umrl. 1907 se je Ablova vdova vrnila v Hrastnik, otroci pa ostali v Gradcu.

Dobila je stanovanje v Kilerjevi hiši (kasneje šola) na Fritci. Kasneje se je preselila v Kmetovo graščino. Med prvo svet. vojno se je Ablova najmlajša hči poročila z inž. Körbitzem, uslužbencem v hrastniški kemični tovarni. Novoporočenca sta dobila stanovanje v graščini - Gosslethovi vili pri kemični tovarni. Preselila se je tudi Ablova vdova in hčerka Lojzka, kasneje poročena z notarjem Sanderjem v Obdachu na Štajerskem. Doštudiral je tudi sin Viljem in prispel malo pred začetkom 1. svet. vojne v Hrastnik. Ni bil vojak, sin Rihard, rojen 1892, pa je bil vojak. Leta 1918 je Viljem Abel kupil hišo št. 17 od Frica Burgerja (kasneje

Viljem Abel starejši, solastnik Steklarne Hrastnik od leta 1887 do 1898.

Karl Franc Burger - drugi lastnik
Steklarne Hrastnik (1870 - 1887)

sindikalni dom). Hišo je plačal z obveznicami vojnega posojila. Ablovi so se preselili v kupljeno hišo leta 1918.

15.6.1918 se Fric Burger preselil v grad, ki sta ga podedovala nečak in nečakinja baronice De Seppi, Karlotta in Meri Patt.

Drugi lastnik steklarne Karl Franc Burger je bil poročen z Rosino, rojeno Gossleth, sestro lastnika kemične tovarne. Gosslethi so bili angleškega rodu in so pred prihodom v Hrastnik živeli v Trstu. Imeli so se za Tržičane. Jurij Gossleth je doštudiral kemijo leta 1851 v Londonu. Tudi Fric Burger je študiral v Angliji.

30.4.1888 je Karl Franc Burger podaril hišo št. 17 in vrt sinu Frideriku in hčeri Virginiji pl. Patt, rojeni Burger.

Na mestu hiše št. 17. je nekoč stala hiša bogatega kmeta Peklarja, ki prodal svoje posestvo, ki ga je imel v Peklu in je segalo skoraj do Drnovškovega mlina, tja do peklenške fužine, ki stala nasproti kasnejše osnovne šole za spodnji Hrastnik. Severno polovico posestva je odstopil leta 1956 tržičanu Francu pl. Gosslethu, ki je zgradil kemično tovarno in južni del posestva z vsemi poslopiji (hiša, hlev, svinjak, kozolec) Edvardu Haiderju, predsedniku Sloydove družbe v Trstu. Oba tržičana sta bila delničarja tržaške premokopne družbe. Haider in njegov sin inženir Heiderm, znan graditelj železniških mostov, sta zgradila na Peklarjevem travniku za potokom in deloma na Martinškovem svetu steklarno. Večjo Peklarjevo hišo je Haider predelal v vilo. V njej sta stanovala prva ravnatelj steklarne Furtinger in Schmalz, kajti Haider ni nikoli stalno bival v Hrastniku, ampak v Trstu.

Od Peklarjeve kmečke hiše so ostale samo še kleti. Pri prezidave Peklarjeve hiše je Burger našel rimski kamen, ki je bil vzidan na južni strani te vile.

V Peklarjevi hiši je bila prva hrastniška gostilna, leta 1854 pa tudi nekaj konzum za rudarje, kjer so kupovali tobak in komis.

Stari Burger je od časa do časa stanoval v tej vili, drugače pa je bil v Trstu. Novemu ravnatelju Jožetu Kleinu je leta 1872 prizidal bivši Peklarjev mlin za potokom v stanovanjsko hišo. Kasneje so tam postavili generatorje.

Ob Burgerjevi vili je bil leta 1880 ribnik. Ob njem je stala velika vrba žalujka. Okrog leta 1900 so ta ribnik zasuli in na tem mestu zgradili igrišče za tenis (za gospodo).

Fric Burger se vrača z lova jeseni 1938, čez slabo leto pa se je ustrelil sam zaradi težke bolezni.

Gasilstvo:

Leta 1882 je kemična tovarna nabavila nekaj gasilskega orodja in dvokolesno ročno brizgalno. Še istega leta je nameščenec Ivan Kiler začel vaditi 12 mož za morebitne požare. Leta 1887 je prišel v Hrastnik k rudniku uradnik Andrej Sackl. Na njegovo pobudo so 30.6.1887 ustanovili občinsko gasilsko društvo Trbovlje - Hrastnik. V Hrastniku so pristopili k društvu Peter Rükkel (gostilničar in apneničar), Ferdo Roš (kmet in gostilničar), Alojz Podmenik (dacar), Anzek Laznik (kovač), Andrej Sackl (rudniški uradnik), Alojz Gospodarič, Franc Laznik (rudniški ključavničar), Jakob Zakošek, Franc Breclj, Rozin Valentin (klepar), Franc Urbanc (rudar).

Leta 1890 se društvo razcepilo - v Trbovljah je postal načelnik Ivan Kramer, v Hrastniku pa Peter Rükkel. Tam, kjer je bila pozneje narodna banka, so leta 1888 postavili pritlično hišo, severni levi del hiše je služil kot orodjarna gasilskega društva, južni - desni del pa za stanovanje prvega hrastniškega policaja Kračmana. Leta 1898 so hišo dvignili za eno nadstropje. Zgoraj so dobili stanovanje učitelji.

Leta 1901 so zgradili pritlični gasilski dom poleg občinske hiše. Tega so dvignili za eno nadstropje leta 1927. Leta 1902 so vpeljali občinski gasilci pod vodstvom Fredinanda Roša in trgovca Ivana Meketa slovensko poveljstvo. Takrat so odstopili pod pritiskom nemških kapitalistov Gossletha in Burgerja. Slovenski delavci kemične tovarne so leta 1905 ustanovili lastno gasilsko društvo z nemškim poveljstvom. Omenjena kapitalista in nemškutarski uradniki so prevzgjajali svoje gasilce v fanatične nemškutarje. Leta 1918 je ob povratku narodne vlade razpustila gasilsko društvo kemične tovarne, kot nemško.

Po drugi svetovni vojni so leta 1947 spet ustanovili gasilsko društvo pri kemični tovarni s predsednikom Jožetom Kragljem. Pri steklarni so ustanovili gasilsko društvo leta 1929, do leta 1945 jim je predsedoval nemškutar Hans Schmauz, po osvoboditvi pa Anton Velej. Kasneje so ustanovili še rudniško gasilsko društvo v naselju Prapretno.

Za stavbno dovoljenje za prvo steklaro v Hrastniku je zaprosil decembra 1858 Edvard Haider, ko je podedoval jurklostersko glažuto od tasta Grahmana. Dovoljenje je dobil januarja 1859. Istega leta je prišel tudi Gossleth in prosil za dovoljenje za kemično tovarno. Obe tovarni sta začeli delovati leta 1860.

Steklarji so hodili po manufakturo, posodo in porcelan v trgovino Wuok & Meke, ker so dobili v baraki in pri Hofbauerju samo špecerijo. To je bilo v času stare Avstrije. Predhodnik trgovca Meke je bil trgovec in podjetnik Martin Špilar. Špilarjeva hiša z mlinom je bila zgrajena leta 1861 (Kobaletova hiša), nasproti čez potok pa leta 1863. Kirurg Puschauser se je vanjo preselil leta 1871, ko so mu pri Mitlji odpovedali.

Peklar, bivši lastnik posestva, kjer stoji steklarina, je bil premožen človek. Imel je celo ladjo, pri dveh pa je bil solastnik.

Pohištvo v stanovanju steklarja in steklarsko orodje:

Omerzi je povedal:

Ko smo prišli leta 1880 v Hrastnik, steklarji še niso imeli pravega pohištva. Železne postelje so bile ponavadi last tovarne. Miza, klop, omara ali zaboj, so bili zbiti iz desk in lat, ki jih je moral steklar kupiti od firme. Vse to zasilno pohištvo je lahko prodal ob selitvi. S seboj je vedno vzel zaboj za orodje. Tega je ponavadi stal v stanovanju pod posteljo. V postelji so imeli slamarico - žimnico, napolnjeno s slamo. Tudi v bližini delovnega mesta v steklarni je imel steklar iz desk zbito omaro za shranjevanje svojega orodja. Poleg te je bil običajno v zid zabit močan žebelj, na katerega je steklar obešal svoje škarje. Orodja niso zaklepali, pa ni nikoli nič zmanjkalo.

Stari Hudi je povedal, da je bil star 10 let, ko je dobil čevlje, prav tako steklar Jager. Pozimi so nosili kake stare čevlje ali so si ovili noge z žaklovino. V Hrastniku sta živela okrog leta 1905 brata steklarja, ki sta imela le eno boljšo obleko in čevlje, zato je v nedeljo lahko šel na sprehod ali v gostilno samo eden, drugi pa je moral ostati doma.

Iz zapiskov nadučitelja Alojza Hofbauerja
pripravila Alenka Leskovšek

Nadaljevanje v naslednji številki...

ZANIMALO VAS BO

Topla jesen se je prevesila v deževno in mrzlo zimo. Kljub mrazu v teh dneh naj bo vsem toplo pri srcu. Tudi prazniki so že pred vrati. Želimo vam, da jih preživite kar se da lepo.

STEKLARNA HRASNİK - OPAL d.o.o.

V jesenskem obdobju je prekinilo delovno razmerje z družbo kar precej sodelavcev. Sporazumno so delovno razmerje prekinili: odnašalci Sebastjan Hauptman, Marko Homšek, Mitja Duh, Primož Palčnik, Dejan Martinčič, ročni pihalec 3 Peter Oblak, komercialistka Jasna Fabjan ter voznik viličarja Dejan Savič. Blaženku Gavriču pa smo izredno prekinili delovno razmerje. V mesecu oktobru se je starostno upokojil Silvo Oberčkal - strojni rezalec v brusilnici.

V istem obdobju smo sklenili delovno razmerje za določen čas z osmimi delavci, in sicer: v mesecu septembru se je zaposlila Grozdana Stjepić na delovnem mestu pakirka, Mejrima Ahmetaj ter Mihaela Teršek pa na delovnem mestu pregledalka. Meseca oktobra pa smo sklenili delovno razmerje za določen čas z odnašalci: Mitjem Duhom, Dejanom Martinčičem, Marjanom Mladenovićem, s pregledalko Jasminko Avdič ter ključavničarjem Metodom Dolničarjem.

Trenutno imamo 213 zaposlenih (22 za določen čas), od tega 125 moških in 88 žensk.

JUBILANTI

V tem času so naslednji sodelavci dopolnili okrogli delovni jubilej:

- 20 LET Refika Bečirovič, Mojca Škofic, Aleksander Leskovšek, Franc Marinko.

Čestitamo.

OSTALO

Družina Nikole Piška se je povečala še za enega člana, dvema fantoma se je pridružila sestra Ajda. Primož Cepuš pa se je razveselil hčerke Blažke. Iskrene čestitke.

Kadrovski referat
Alenka Maurer

STEKLARNA HRASNİK - VITRUM d.o.o.

V mesecu oktobru in novembru smo v Steklarni Hrastnik - Vitrum d.o.o. na novo zaposlili 4 delavce/ke za določen čas: v Proizvodnem

sektorju smo na delovno mesto dostavljalca orodja zaposlili Nadirja Čajića, na delovno mesto strojnika pa Selvirja Škiljana. V Sektorju zagotavljanja kakovosti smo zaradi začasno povečanega obsega dela za čas šestih mesecev ponovno zaposlili našo nekdanjo sodelavko Ediso Avdić, v Finančno računovodskem sektorju pa smo sklenili pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto računovodje plač s Polono Kovač, univ. dipl. ekonomistko.

V istem obdobju sta delovno razmerje prekinila 2 (dva) delavca, oba zaposlena na delovnem mestu strojnika: sporazumno smo se razšli z Dejanom Tovornikom, pogoje za starostno upokojitev pa je izpolnil Safet Hasikić. Slednjemu čestitamo.

V podjetju Steklarna Hrastnik - Vitrum d.o.o. smo mesec november tako zaključili s skupnim številom 423 zaposlenih, od tega z 239 moškimi in 184 ženskami. Podatek je zajemal 27 delavcev sprejetih za določen čas.

JUBILEJNE NAGRADE

- 20 LET: Iztok Boltin, Damjan Rakovič, Janez Brekan, Sašo Mur, Janez Pasičnjak
- 30 LET: Bojan Ristovič, Sebiha Durmišević

OSTALO

Edin Salkić, ki je v podjetju zaposlen kot strojnik, je v drugo postal očka. Tri leta starejšemu bratcu Ervinu se je pred kratkim pridružila mala Lara. Čestitamo!

Kadrovski oddelek
Janja Rojko

STEKLARNA HRASNİK - STEDEK d.o.o.

Delovno razmerje je bilo v tem obdobju **PREKINJENO** 8 delavcem. Šestim delavcem je poteklo delovno razmerje za določen čas: Kaneti Biščić, Urošu Božiču, Elvisu Kahteranu, Mirzi Mešić, Sajidi Sačić in Mariji Sotlar. Pogoje za starostno upokojitev sta izpolnili Muhiba Rošker in Zlatija Kolarić, obe nalagalki v obratu slikarnica. Obema iskreno čestitamo in jima želimo čim več zdravja.

V tem obdobju nismo **SKLENILI** nobene nove pogodbe o zaposlitvi.

Trenutno imamo 83 zaposlenih (8 za določen čas), od tega 66 žensk in 17 moških.

JUBILEJNE NAGRADE

V tem času sta dva sodelavca dopolnila okrogli delovni jubilej:

- 10 LET: Franc Žerko
- 30 LET: Muhiba Rošker

Splošno kadrovska služba
Metka Gabrič

ZAHVALA

ob izgubi očeta se zahvaljujemo kolektivu in sindikatu Steklarne Hrastnik za izrečeno sožalje ter godbi za odigrano Tišino.

Družina Oplotnik

ZAHVALA

ob izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca SENČARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, sveče in tolažilne besede v najtežjih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo govorniku g. Babiču za poslovljni govor, g. župniku, pevcem Steklarne Hrastnik, godbeniku za odigrano Tišino in vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti.

Žalujoča žena Vida in sin Matjaž z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, sina in brata

Vladimirja ŠKOBERNETA

se iskreno zahvaljujemo vsem zaposlenim v avtomatski proizvodnji steklenih izdelkov za darovano denarno pomoč in izrečena sožalja. Hvala tudi vsem prijateljem, sorodnikom in znancem za darovano cvetje in sveče.

Posebej hvala tudi sindikatu Steklarne Hrastnik - Vitrum d.o.o..

Žalujoča žena Eva, mati Alojzija in sestra Slavica z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Ivana GOŠLERJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem drugim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in v njegov spomin darovali cvetje in sveče. Posebej hvala družbi Sinet, Steklarski godbi, pevcem in govorniku za njegov govor. Hvala tudi zaposlenim v Steklarni Hrastnik - Vitrum, posebej sodelavcem iz Skladišča gotovih izdelkov, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Žalujoči: žena Nada in sin Igor z družino.

Nagradna križanka

III 177/2004

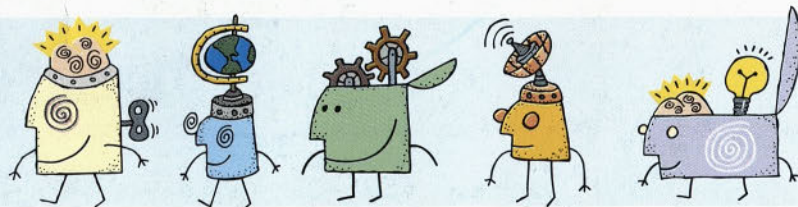
658 (497. 12) (085. 3)

5000014951,4

COBISS •

					KRAJ NA KRASU	KORALNI OTOK	OTOK V IRSKEM MORJU	OSTRIVEC	SPOJ ROKE S TRUPOM	KRLEŽEVA DRAMA		ČEŠKI PESNIK BEZRUC	TURŠKI ZGODOVINAR	POJAV NA VODI		GORA V KARAVANKAH	GRAFIČNA DEJAVNOST	OPERNA PEVKA (ONDINA)
				TV VODITELJICA VONTA							OKRAŠNI PTIČ DVORIŠČ				DESET KRAT DESET			
				ČEŠKI REŽISER VAVRA							GRŠKA CRKA				RIMSKI CESAR			
				VELIČASTNOST KMEČKO ORODJE							VRSTA NOJA				ZOBATI KIT			
	RIMSKI NARAVOSLOVEC	SAMOGLASNIK SKAND. M. IME					TURŠKO LJUDSTVO							VITEŠKA IGRA				
SPREMNE LADJE ZA VARSTVO						OTOK OB ZAHODNI OBALI ŠKOTSKE	HUDA POŠKODBA KOSTI	OPERNA PEVKA RADOVAN	EMIL NOLDE			LUDVIK MRZEL	MIHA REMEC			TEDENSKA PRILOGA DELA	NORDIJSKI IZRAZ ZA SMUČI	KITAJSKA UTEŽNA MERA
ČEŠKI PISATELJ JIRASEK					LASTNOST IZNAJDLJIVCA TANTAL													
KDOR ZDRAVI BOLEZNI SKLEPOV										NEUMITA ŽENSKA								
	VODNI VRTINEC	OZIM IGOR			VETROVKA S KAPUCO							STROJNA NAPRAVA	ZALOŽBA OBZORJA	IGRALEC DELON				
SEDMI MESEC V LETU		ŠVIC. PRAKANTON			JOŽE ZUPAN									ZVEZDA V VOLARJU				
					AMERIČAN				POLJSKA KURA							UMA THURMAN	DELAVEC V LIVARNI	IGRALKA EKBERG
					OMREŽJE				4. RIMSKI KRALJ									NAŠ SKLADATELJ PAHOR
MESTO V ITALIJI						ATEK, OČKA	NATRIJ			CVETIČKA TOLŠČAK								
ŠVIC. FIZIK (WALTER)					VZVOD, KRMILLO		SLADKOVODNA RIBA			ZEMELJSKI PAS				KRTOV KUPČEK				
					PARADIŽ									PLESALEC OTRIN				
	RDEČI KRIŽ	MONGOLI, KALMIKI							GLOBOKA REČNA DOLINA ALUMINIJ							IZVIR, STUDENEC		
RUINA		ALBERT EINSTEIN														ATLET BOLDON		
DRŽAVA V AFRIKI							JANEZ LENASSI		EGIPČ. BOGINJA NEBA					AVTOR: KARLI DREMEL	ORNA ZEMLJA, ORNICA			

Ime in priimek:

Naslov:

Davčna številka:

Nagradna križanka

Ura je polnoč. V temnem kotu lokala sedita samo še dva gosta.

Za točilnim pultom natakak.

Odprejo se vrata in vstopi pijanček. Zahteva steklenico šampanjca, ko ga dobi pa prične prepevati in zavpije:

"Srečno novo leto!"

"Kaj pa naj to pomeni?" ga vpraša natakak. "Sedaj so velikonočni prazniki!"

"Kaj? To bo pa hudo! Tako dolgo pa še nikoli nisem praznoval!"

"Zakaj pravzaprav praznujemo Božič? Saj se vendar vsak dan rodi možki, ki se ima kasneje za Boga!"

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bo žreb razdelil nagrade v obliki vrednostnega bona za nakup izdelkov v naši industrijski trgovini:

1. nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev
2. nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev
3. nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do 30.1.2005.

Reševalce prosimo, da pripišejo svojo davčno številko in naslov.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.3/2004 smo prejeli 25 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada - bon v vrednosti 10.000 tolarjev: Marjana Fabjan, upok.
2. nagrada - bon v vrednosti 6.000 tolarjev: Boris Matko
3. nagrada bon v vrednosti 3.000 tolarjev: Zoran Zore.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Sterne, kolorit, SLOVO OD, Utamaro, POLETJA, minomet, Niagara, tip, lina, uvoz, artritis, voz, voz, pavza, Iton, kin, priimek, Janaček, aga, SN, Vasarely, rt, Irig, aorist, Ace, bet, nada, LSD, Irak, Carpentier, ate, sidro, Lai, IR, NČ, hramba, natakak, fikus, anarhija, Drda, okapi, Rank, žar, Anio. /K.D.

STEKLAR

Steklar - glasilo poslovne skupine
Steklarne Hrastnik
ureja uredniški svet: Alenka Maurer, Janja Rojko, Metka Gabrič, Mojca Lavrič, Simona Rugelj in Alenka Leskovšek.

Glavni urednik: Soniboj Knežak.
Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
Fotografije: Branko Klančar.
Lektor: Herta Erman.
Grafična priprava in tisk:
Tiskarna Tori

Naslov uredništva: Steklar
Hrastnik, C. 1. maja 14,
tel.: 03 56 54 600.